

ದೈವೀ ಹಾಗೂ ಆಸುರೀ ಸ್ವಭಾವಗಳು

ಶ್ಲೋಕ 1-3

ಶ್ರೀ ಭಗವಾನುವಾಚ

ಅಭಯಂ ಸತ್ತ್ವಸಂಶುದ್ಧಿ ಚ್ಛಾನಯೋಗವ್ಯವಸ್ಥಿತಃ |
ದಾನಂ ದಮಶ್ಚ ಯಜ್ಞಶ್ಚ ಸ್ವಾಧ್ಯಾಯಸ್ತಪ ಆರ್ಜವಮ್ ||೧||

ಅಹಿಂಸಾ ಸತ್ಯಮಕ್ರೋಧಸ್ತಾಗಃ ಶಾನ್ತಿರಪ್ಯಶುನಮ್ |
ದಯಾ ಭೂತೇಷುಲೋಲುಪ್ತಂ ಮಾರ್ದವಂ ಪ್ರೀಚಾಪಲಮ್ ||೨||

ತೇಜಃ ಕ್ಷಮಾ ಧೃತಿಃ ಶೌಚಮದ್ರೋಹೋ ನಾತಿಮಾನಿತಾ |
ಭವಂತಿ ಸಮುದಂ ದೈವೀಮಭಿಜಾತಸ್ಯ ಭಾರತ ||೩||

ಶ್ರೀಭಗವಾನ್ ಉವಾಚ—ದೇವೋತ್ತಮ ಪರಮ ಪುರುಷನು ಹೇಳಿದನು; ಅಭಯಮ್—ನಿರ್ಭೀತಿಯು; ಸತ್ತ್ವ ಸಂಶುದ್ಧಿಃ—ತನ್ನ ಅಸ್ತಿತ್ವದ ಶುದ್ಧಿಯು; ಚ್ಛಾನ—ಚ್ಛಾನದಲ್ಲಿ; ಯೋಗ—ಸಂಯೋಜಿಸುವ; ವ್ಯವಸ್ಥಿತಃ—ಸನ್ನಿವೇಶವು; ದಾನಮ್—ದಾನವು; ದಮಃ—ಮನೋನಿಗ್ರಹವು; ಚ—ಮತ್ತು; ಯಜ್ಞಃ—ಯಜ್ಞಾಚರಣೆಯು; ಚ—ಮತ್ತು; ಸ್ವಾಧ್ಯಾಯಃ—ವೇದ ಸಾಹಿತ್ಯಾಧ್ಯಯನ; ತಪಃ—ತಪಸ್ಸು; ಆರ್ಜವಮ್—ಸರಳತೆ; ಅಹಿಂಸಾ—ಅಹಿಂಸೆ; ಸತ್ಯಮ್—ಸತ್ಯ; ಅಕ್ರೋಧಃ—ಕೋಪವಿಲ್ಲದಿರುವಿಕೆ; ತ್ಯಾಗಃ—ತ್ಯಾಗವು; ಶಾನ್ತಿಃ—ಶಾಂತಿಯು; ಅಪ್ಯಶುನಮ್—ತಪ್ಪು ಹುಡುಕುವುದರಲ್ಲಿ ವಿಮುಖತೆ; ದಯಾ—ದಯೆ; ಭೂತೇಷು—ಎಲ್ಲ ಜೀವಿಗಳಲ್ಲಿಯೂ; ಅಲೋಲುಪ್ತಮ್—ಲೋಭವಿಲ್ಲದಿರುವಿಕೆ; ಮಾರ್ದವಮ್—ಸಭೃತೆ; ಪ್ರೀಃ—ಸೌಜನ್ಯ; ಅಚಾಪಲಮ್—ದೃಢತೆ; ತೇಜಃ—ತೇಜಸ್ಸು; ಕ್ಷಮಾ—ಕ್ಷಮೆ; ಧೃತಿಃ—ಸ್ಥೈರ್ಯ; ಶೌಚಮ್—ಶುಚಿತ್ವ; ಅದ್ರೋಹಃ—ಅಸೂಯೆಯಿಲ್ಲದಿರುವಿಕೆ; ನಾತಿಮಾನಿತಾ—ಗೌರವ ನೀಡ್ಕೆ ಇಲ್ಲದಿರುವಿಕೆ; ಭವಂತಿ—ಇರುತ್ತವೆ; ಸಮುದಮ್—ಗುಣಗಳನ್ನು; ದೈವೀಮ್—ದಿವ್ಯಸ್ವಭಾವದ; ಅಭಿಜಾತಸ್ಯ—ತಳೆದು ಹುಟ್ಟಿದವನಿಗೆ; ಭಾರತ—ಭರತವೃತ್ತನೇ.

ಅನುವಾದ

ದೇವೋತ್ತಮ ಪರಮ ಪುರುಷನು ಹೀಗೆ ಹೇಳಿದನು — ಭರತವಂಶದವನಾದ ಅರ್ಜುನನೇ! ಅಭಯ, ಅಸ್ತಿತ್ವದ ಶುದ್ಧಿ, ದಿವ್ಯಚ್ಛಾನವನ್ನು ಬೆಳೆಸಿಕೊಳ್ಳುವುದು, ದಾನ, ಆತ್ಮಸಂಯಮ, ಯಜ್ಞ, ವೇದಾಧ್ಯಯನ, ತಪಸ್ಸು, ಸರಳತೆ, ಅಹಿಂಸೆ, ಸತ್ಯ, ಕೋಪಮಾಡಿಕೊಳ್ಳದಿರುವುದು, ತ್ಯಾಗ, ಶಾಂತಿ, ತಪ್ಪು ಹುಡುಕುವುದರಲ್ಲಿ ವಿಮುಖತೆ, ಎಲ್ಲ ಜೀವಿಗಳಲ್ಲಿ ದಯೆ, ದುರಾಶೆಯಿಲ್ಲದಿರುವುದು,

ಮೃದುಸ್ವಭಾವ, ನಮ್ರತೆ, ದೃಢಸಂಕಲ್ಪ, ತೇಜಸ್ಸು, ಕ್ಷಮೆ, ಸ್ವೈರ್ಯ, ಶುಚಿತ್ವ ಮತ್ತು ಅಸೂಯೆಯಿಂದಲೂ ಗೌರವಕ್ಕಾಗಿ ಆಸೆಪಡುವುದರಿಂದಲೂ ಮುಕ್ತವಾಗಿರುವುದು — ಈ ದಿವ್ಯ ಗುಣಗಳು ದೈವೀ ಸ್ವಭಾವವಿರುವ ಪುಣ್ಯಶೀಲರಲ್ಲಿ ಇರುತ್ತವೆ.

ಭಾವಾರ್ಥ

ಹದಿನೈದನೆಯ ಅಧ್ಯಾಯದ ಪ್ರಾರಂಭದಲ್ಲಿ ಈ ಐಹಿಕ ಜಗತ್ತೆಂಬ ಅಶ್ಚತ್ವವ್ಯಕ್ತವನ್ನು ವಿವರಿಸಲಾಗಿದೆ. ಅದರಿಂದ ಹೊರಕ್ಕೆ ಬರುವ ಹೆಚ್ಚಿನ ಬೇರುಗಳನ್ನು ಜೀವಿಗಳ ಕರ್ಮಗಳಿಗೆ ಹೋಲಿಸಲಾಯಿತು; ಇವುಗಳಲ್ಲಿ ಕೆಲವು ಶುಭವಾದವು, ಮತ್ತೆ ಕೆಲವು ಅಶುಭವಾದವು. ಒಂಬತ್ತನೆಯ ಅಧ್ಯಾಯದಲ್ಲಿ ಸಹ ದೇವಾಸುರರನ್ನು ವಿವರಿಸಲಾಯಿತು. ವೇದದ ವಿಧಿಗಳಿಗನುಗುಣವಾಗಿ ಸತ್ವಗುಣದ ಕರ್ಮಗಳು ಮುಕ್ತಿಯ ಮಾರ್ಗದಲ್ಲಿ ಮುನ್ನಡೆಯಲು ಶುಭಕರವಾದವು ಎಂದು ಪರಿಗಣಿಸಲಾಗಿದೆ; ಇಂತಹ ಕರ್ಮಗಳಿಗೆ ದೈವೀಪ್ರಕೃತಿ ಎಂದು ಹೆಸರು. ಈ ದಿವ್ಯ ಸ್ವಭಾವದಲ್ಲಿ ನೆಲೆಸಿರುವವರು ಮುಕ್ತಿಮಾರ್ಗದಲ್ಲಿ ಪ್ರಕೃತಿಯನ್ನು ಸಾಧಿಸುತ್ತಾರೆ. ಆದರೆ ರಾಜಸ ಮತ್ತು ತಾಮಸ ಗುಣಗಳಲ್ಲಿ ಕರ್ಮ ಮಾಡುವವರಿಗೆ ಮುಕ್ತಿಯ ಸಾಧ್ಯತೆಯೇ ಇಲ್ಲ. ಅವರು ಐಹಿಕ ಜಗತ್ತಿನಲ್ಲಿ ಮನುಷ್ಯರಾಗಿಯೇ ಉಳಿಯಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ ಅಥವಾ ಪ್ರಾಣಿವರ್ಗಗಳ ಅಥವಾ ಇನ್ನೂ ಕೆಳಮಟ್ಟದ ಜೀವರೂಪಗಳ ಮಟ್ಟಕ್ಕೆ ಇಳಿಯಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಈ ಹದಿನಾರನೆಯ ಅಧ್ಯಾಯದಲ್ಲಿ ದಿವ್ಯಸ್ವಭಾವ ಮತ್ತು ಅದರ ಅನುಷಂಗಿಕ ಗುಣಗಳನ್ನೂ, ಆಸುರೀ ಸ್ವಭಾವ ಮತ್ತು ಅದರ ಗುಣಗಳನ್ನೂ ಪ್ರಭುವು ವಿವರಿಸುತ್ತಾನೆ. ಈ ಗುಣಗಳ ಅನುಕೂಲ ಮತ್ತು ಅನನುಕೂಲಗಳನ್ನು ಅವನು ವಿವರಿಸುತ್ತಾನೆ.

ದಿವ್ಯಗುಣಗಳೊಡನೆ ಅಥವಾ ದೈವೀ ಪ್ರವೃತ್ತಿಗಳೊಡನೆ ಹುಟ್ಟಿದವನನ್ನು ಅಭಿಜಾತಸ್ಯ ಎಂದು ಕರೆದಿರುವುದು ಬಹು ಮಹತ್ವದ ಅಂಶ. ದೈವೀ ವಾತಾವರಣದಲ್ಲಿ ಸಂತಾನವನ್ನು ಪಡೆಯುವುದಕ್ಕೆ ವೈದಿಕ ಧರ್ಮಗ್ರಂಥಗಳಲ್ಲಿ ಗರ್ಭಾಧಾನ ಸಂಸ್ಕಾರ ಎಂದು ಹೆಸರು. ತಂದೆತಾಯಿಯರು ದೈವೀ ಗುಣಗಳಿರುವ ಮಗುವು ಬೇಕೆಂದು ಬಯಸಿದರೆ ಅವರು ಮನುಷ್ಯನ ಸಾಮಾಜಿಕ ಬದುಕಿಗಾಗಿ ಸೂಚಿಸಿದ ಹತ್ತು ತತ್ವಗಳನ್ನು ಅನುಸರಿಸಬೇಕು. ಒಳ್ಳೆಯ ಮಗುವನ್ನು ಪಡೆಯಲು ನಡೆಯುವ ಕಾಮಬೋಗವು ಸ್ವಯಂ ಕೃಷ್ಣನೇ ಎಂದು ಹಿಂದೆ ಭಗವದ್ಗೀತೆಯಲ್ಲಿ ಅಭ್ಯಾಸ ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ. ಕಾಮಜೀವನವನ್ನು ಕೃಷ್ಣಪ್ರಜ್ಞೆಯಲ್ಲಿ ಬಳಸಿದಾಗ ಅದನ್ನು ದೂಷಿಸಿಲ್ಲ. ಕೃಷ್ಣಪ್ರಜ್ಞೆಯಲ್ಲಿ ಇರುವವರಾದರೂ ಬೆಕ್ಕು ಮತ್ತು ನಾಯಿಗಳಂತೆ ಮಕ್ಕಳನ್ನು ಪಡೆಯಬಾರದು; ಆದರೆ ಮಕ್ಕಳು ಜನಿಸಿದನಂತರ ಕೃಷ್ಣಪ್ರಜ್ಞೆಯನ್ನು ಹೊಂದುವಂತೆ ಸಂತಾನ ಪಡೆಯಬೇಕು. ಕೃಷ್ಣಪ್ರಜ್ಞೆಯಲ್ಲಿ ತನ್ಮಯರಾದ ತಂದೆತಾಯಿಯರಲ್ಲಿ ಹುಟ್ಟಿದ ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಇದೇ ಲಾಭವಾಗಬೇಕು.

ವರ್ಣಾಶ್ರಮಧರ್ಮವು ಸಮಾಜವನ್ನು ಸಾಮಾಜಿಕ ಜೀವನದ ನಾಲ್ಕು ಭಾಗಗಳಾಗಿ ಮತ್ತು ನಾಲ್ಕು ವೃತ್ತಿವಿಭಾಗಗಳಾಗಿ ಅಥವಾ ಜಾತಿಗಳಾಗಿ ಭಾಗಮಾಡುತ್ತದೆ. ಈ ಸಾಮಾಜಿಕ ಸಂಸ್ಥೆಯ ಉದ್ದೇಶವು ಸಮಾಜವನ್ನು ಹುಟ್ಟಿಗೆ ಅನುಗುಣವಾಗಿ ವಿಭಾಗಿಸುವುದಲ್ಲ. ಈ ವಿಭಾಗಗಳು ವಿದ್ಯಾ ಅರ್ಹತೆಗಳಿಗೆ ಅನುಗುಣವಾದವು. ಇವುಗಳ ಉದ್ದೇಶ ಸಮಾಜಕ್ಕೆ ಶಾಂತಿಯನ್ನೂ ಅಭ್ಯುದಯವನ್ನೂ ತಂದುಕೊಡುವುದು. ಇಲ್ಲಿ ಪ್ರಸ್ತಾಪಿಸಿದ ಗುಣಗಳನ್ನು ಮನುಷ್ಯನು ಆಧ್ಯಾತ್ಮಿಕ ಅರಿವಿನಲ್ಲಿ ಮುನ್ನಡೆಯಲು ಅಗತ್ಯವಾದ ದಿವ್ಯಗುಣಗಳು ಎಂದು ವಿವರಿಸಿದೆ; ಇವುಗಳಿಂದ

ಮನುಷ್ಯನು ಐಹಿಕ ಜಗತ್ತಿನಿಂದ ಬಿಡುಗಡೆಯನ್ನು ಹೊಂದಬಲ್ಲ.

ವರ್ಣಾಶ್ರಮ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯಲ್ಲಿ ಸನ್ಯಾಸಿಯನ್ನು ಎಲ್ಲ ಸಾಮಾಜಿಕ ಅಂತಸ್ತುಗಳ ಮತ್ತು ವರ್ಣಗಳ ಗುರು ಅಥವಾ ಮುಖ್ಯಸ್ಥನೆಂದು ಪರಿಗಣಿಸಲಾಗುತ್ತದೆ. ಸಮಾಜದ ಇನ್ನು ಮೂರು ವರ್ಗಗಳಿಗೆ, ಎಂದರೆ ಕ್ಷತ್ರಿಯರು, ವೈಶ್ಯರು ಮತ್ತು ಶೂದ್ರರಿಗೆ, ಬ್ರಾಹ್ಮಣನು ಗುರು ಎಂದು ಪರಿಗಣಿಸಲಾಗುತ್ತದೆ. ಆದರೆ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯ ಮೇಲ್ತುದಿಯಲ್ಲಿರುವ ಸನ್ಯಾಸಿಯು ಬ್ರಾಹ್ಮಣರಿಗೂ ಗುರು ಎಂದು ಭಾವಿಸಲಾಗುತ್ತದೆ. ಸನ್ಯಾಸಿಯ ಮೊದಲನೆಯ ಅರ್ಹತೆ ನಿರ್ಭಯ. ಸನ್ಯಾಸಿಗೆ ಯಾವುದೇ ನೆರವು ಅಥವಾ ಖಚಿತತೆ ಇಲ್ಲದಿರುವುದರಿಂದ ಆತನು ದೇವೋತ್ತಮ ಪರಮ ಪುರುಷನ ಕರುಣೆಯನ್ನಷ್ಟೇ ನೆಚ್ಚಬೇಕು. "ನನ್ನ ಸಂಬಂಧಗಳನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಮೇಲೆ ನನ್ನನ್ನು ಯಾರು ನೋಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ?" ಎಂದು ಯೋಚಿಸುವ ಮನುಷ್ಯನು ಸನ್ಯಾಸವನ್ನು ಸ್ವೀಕರಿಸಲೇಬಾರದು. ಅಂತರ್ಯಾಮಿ ಪರಮಾತ್ಮನಾಗಿ ಕೃಷ್ಣನು ಅಥವಾ ದೇವೋತ್ತಮ ಪರಮ ಪುರುಷನು ಸದಾ ಒಳಗಿದ್ದಾನೆ, ಅವನು ಎಲ್ಲವನ್ನೂ ನೋಡುತ್ತಾನೆ, ಮನುಷ್ಯನು ಏನು ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಉದ್ದೇಶಿಸಿದ್ದಾನೆ ಎನ್ನುವುದು ಅವನಿಗೆ ತಿಳಿದಿರುತ್ತದೆ ಎಂದು ಮನುಷ್ಯನಿಗೆ ಸಂಪೂರ್ಣ ನಂಬಿಕೆ ಇರಬೇಕು. ತನಗೆ ಶರಣಾಗತನಾದ ಆತ್ಮವನ್ನು ಪರಮಾತ್ಮನಾದ ಕೃಷ್ಣನು ನೋಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾನೆ ಎಂದು ದೃಢನಂಬಿಕೆಯು ಅಗತ್ಯ. "ನಾನು ಒಬ್ಬನೇ ಇರುವುದೇ ಇಲ್ಲ. ಅರಣ್ಯದ ಅತಿ ಕತ್ತಲು ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ನಾನಿದ್ದರೂ ಕೃಷ್ಣನು ನನ್ನೊಡನೆ ಇರುತ್ತಾನೆ, ಅವನು ಎಲ್ಲ ರಕ್ಷಣೆಯನ್ನು ಕೊಡುತ್ತಾನೆ" ಎಂದು ಯೋಚಿಸಬೇಕು. ಈ ದೃಢನಂಬಿಕೆಗೆ **ಅಭಯ** ಎಂದು ಹೆಸರು. ಸನ್ಯಾಸಿಯಾಗಿರುವವನಿಗೆ ಈ ಮಾನಸಿಕ ಸ್ಥಿತಿಯು ಅತ್ಯವಶ್ಯ.

ಅನಂತರ ಆತನು ತನ್ನ ಬದುಕನ್ನು ಶುದ್ಧಗೊಳಿಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಸನ್ಯಾಸಿಜೀವನದಲ್ಲಿ ಅನುಸರಿಸಬೇಕಾದ ನಿಯಮನಿಬಂಧನೆಗಳು ಎಷ್ಟೋ ಇವೆ. ಎಲ್ಲಕ್ಕೂ ಮುಖ್ಯವಾದುದೆಂದರೆ, ಸನ್ಯಾಸಿಯು ಒಬ್ಬ ಹೆಂಗಸಿನೊಡನೆ ನಿಕಟ ಸಂಬಂಧವನ್ನು ಹೊಂದಿರುವುದನ್ನು ಕಟ್ಟುನಿಟ್ಟಾಗಿ ನಿಷೇಧಿಸಿದೆ. ಏಕಾಂತಸ್ಥಳದಲ್ಲಿ ಆತನು ಹೆಂಗಸಿನೊಡನೆ ಮಾತನಾಡುವುದನ್ನು ನಿಷೇಧಿಸಿದೆ. ಚೈತನ್ಯ ಮಹಾಪ್ರಭುಗಳು ಆದರ್ಶ ಸನ್ಯಾಸಿಗಳಾಗಿದ್ದರು; ಅವರು ಪುರಿಯಲ್ಲಿದ್ದಾಗ ಅವರ ಭಕ್ತಿಯರು ಪ್ರಣಾಮಗಳನ್ನು ಸಲ್ಲಿಸಲು ಅವರ ಹತ್ತಿರ ಸಹ ಬರುವಂತಿರಲಿಲ್ಲ. ಅವರು ದೂರದಿಂದ ನಮಸ್ಕರಿಸುವಂತೆ ಹೇಳಲಾಗುತ್ತಿತ್ತು. ಇದು ಇಡೀ ಮಹಿಳಾವರ್ಗವನ್ನು ದ್ವೇಷಿಸುವುದರ ಗುರುತಲ್ಲ; ಸನ್ಯಾಸಿಯು ಮಹಿಳೆಯರೊಂದಿಗೆ ನಿಕಟ ಸಂಬಂಧವನ್ನು ಹೊಂದಿರಬಾರದೆಂಬ ನಿಷೇಧವಷ್ಟೇ. ತನ್ನ ಬದುಕನ್ನು ಪರಿಶುದ್ಧಗೊಳಿಸಿಕೊಳ್ಳಲು ಮನುಷ್ಯನು ಬದುಕಿನಲ್ಲಿ ಒಂದು ಸ್ಥಾನದ ನಿಯಮ ನಿಬಂಧನೆಗಳನ್ನು ಅನುಸರಿಸಬೇಕು. ಸನ್ಯಾಸಿಯು ಹೆಂಗಸರೊಡನೆ ನಿಕಟಸಂಬಂಧವನ್ನು ಹೊಂದಿರಬಾರದು ಮತ್ತು ಇಂದ್ರಿಯತೃಪ್ತಿಗಾಗಿ ಆಸ್ತಿಯನ್ನು ಹೊಂದಿರಬಾರದು ಎಂದು ಕಟ್ಟುನಿಟ್ಟಾಗಿ ನಿಯಮಮಾಡಿದೆ. ಚೈತನ್ಯ ಮಹಾಪ್ರಭುಗಳೇ ಆದರ್ಶಸನ್ಯಾಸಿಗಳಾಗಿದ್ದರು. ಹೆಂಗಸರ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಅವರು ಕಟ್ಟುನಿಟ್ಟಾಗಿದ್ದರು ಎನ್ನುವುದನ್ನು ಅವರ ಜೀವನದಿಂದಲೇ ನಾವು ತಿಳಿಯಬಹುದು. ಭಗವಂತನ ಅತ್ಯಂತ ಉದಾರವಾದ ಅವತಾರ ಅವರು. ಅತ್ಯಂತ ಪತಿತ ಬದ್ಧ ಆತ್ಮಗಳನ್ನು ಸ್ವೀಕರಿಸುತ್ತಿದ್ದರು ಎಂದು ಜನರು ಭಾವಿಸಿದ್ದರು; ಆದರೆ ಅವರು ಹೆಂಗಸರೊಡನೆ ಸಹವಾಸದ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಸನ್ಯಾಸಾಶ್ರಮದ ನಿಯಮ ನಿಬಂಧನೆಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟುನಿಟ್ಟಾಗಿ ಅನುಸರಿಸುತ್ತಿದ್ದರು. ಅವರ ವೈಯಕ್ತಿಕ ಸಂಗಾತಿಗಳಲ್ಲಿ ಛೋಟಾ ಹರಿದಾಸ ಎನ್ನುವವನು ಒಬ್ಬ.

ಅವನು ಚೈತನ್ಯ ಮಹಾಪ್ರಭುಗಳ ಇತರ ಅಂತರಂಗ ಸಂಗಾತಿಗಳೊಡನೆ ಚೈತನ್ಯ ಮಹಾಪ್ರಭುಗಳ ಜೊತೆಗಿದ್ದ. ಆದರೆ ಹೇಗೋ ಏನೋ ಈ ಛೋಟಾ ಹರಿದಾಸನು ಒಬ್ಬ ತರುಣಿಯ ಕಡೆ ಕಾಮದೃಷ್ಟಿಯನ್ನು ಬೀರಿದ. ಚೈತನ್ಯ ಮಹಾಪ್ರಭುಗಳು ಎಷ್ಟು ಕಟ್ಟುನಿಟ್ಟಾಗಿದ್ದರೆಂದರೆ ಆತನನ್ನು ತಮ್ಮ ವೈಯಕ್ತಿಕ ಸಂಗಾತಿಗಳ ತಂಡದಿಂದ ಕೂಡಲೇ ಹೊರಕ್ಕೆ ಹಾಕಿದರು. ಚೈತನ್ಯ ಮಹಾಪ್ರಭುಗಳು ಹೀಗೆಂದರು — "ಐಹಿಕ ಪ್ರಕೃತಿಯ ಮುಷ್ಟಿಯಿಂದ ಬಿಡಿಸಿಕೊಂಡು ಆಧ್ಯಾತ್ಮಿಕ ಪ್ರಕೃತಿಗೆ ಏರಿ ಮತ್ತೆ ಭಗವದ್ಲಾಭಕ್ಕೆ ಹಿಂದಿರುಗುವ ಗುರಿಯನ್ನು ಒಬ್ಬ ಸನ್ಯಾಸಿ ಅಥವಾ ಬೇರೆ ಯಾರಾದರೂ ಹೊಂದಿರಬಹುದು; ಅಂತಹವನು ಇಂದ್ರಿಯ ತೃಪ್ತಿಗಾಗಿ ಐಹಿಕ ಆಸ್ತಿಯ ಕಡೆ ಅಥವಾ ಹೆಂಗಸರ ಕಡೆ ನೋಡುವುದು ಮಹಾಪಾಪ. ಆತನು ಅವುಗಳನ್ನು ಅನುಭವಿಸದೆ ಇರಬಹುದು. ಆದರೆ ಅಂತಹ ಪ್ರವೃತ್ತಿಯಿಂದ ಅವುಗಳ ಕಡೆ ನೋಡುವುದೇ ಎಂತಹ ಪಾಪವೆಂದರೆ ಇಂತಹ ಪಾಪದ ಬಯಕೆಗಳನ್ನು ಅನುಭವಿಸುವ ಮೊದಲು ಆತ್ಮಹತ್ಯೆ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವುದು ಉತ್ತಮ." ಶುದ್ಧೀಕರಣದ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆಗಳು ಇವು.

ಜ್ಞಾನ ಯೋಗ ವ್ಯವಸ್ಥಿತಿ—ಜ್ಞಾನಾಭಿವೃದ್ಧಿಯಲ್ಲಿ ನಿರತನಾಗಿರುವುದು ಮುಂದಿನ ಅಂಶ. ಆಧ್ಯಾತ್ಮಿಕ ಮುನ್ನಡೆಯ ತಮ್ಮ ನಿಜವಾದ ಜೀವನವನ್ನು ಮರೆತ ಗೃಹಸ್ಥರಿಗೆ ಮತ್ತು ಇತರರಿಗೆ ಜ್ಞಾನವನ್ನು ಹಂಚುವುದು ಸನ್ಯಾಸಿ ಜೀವನದ ಉದ್ದೇಶ. ಸನ್ಯಾಸಿಯು ತನ್ನ ಜೀವನೋಪಾಯಕ್ಕಾಗಿ ಮನೆಮನೆಗೆ ಹೋಗಿ ಭಿಕ್ಷೆ ಬೇಡಬೇಕೆಂದು ನಿರೀಕ್ಷಿಸಲಾಗಿದೆ. ಆದರೆ ಅವನು ಭಿಕ್ಷುಕ ಎಂದು ಇದರ ಅರ್ಥವಲ್ಲ. ನಮ್ರತೆಯು ಆಧ್ಯಾತ್ಮದಲ್ಲಿ ನೆಲೆ ಪಡೆದ ಮನುಷ್ಯನ ಅರ್ಹತೆಗಳಲ್ಲೊಂದು; ನಮ್ರತೆಯಿಂದ ಮಾತ್ರವೇ ಸನ್ಯಾಸಿಯು ಮನೆಮನೆಗೆ ಹೋಗುತ್ತಾನೆ. ಆದರೆ ಹಾಗೆ ಹೋಗುವುದು ಗೃಹಸ್ಥರ ಕೃಷ್ಣಪ್ರಜ್ಞೆಯನ್ನು ಎಚ್ಚರಿಸುವ ಸಲುವಾಗಿ; ಭಿಕ್ಷೆ ಬೇಡುವ ಉದ್ದೇಶದಿಂದಲ್ಲ. ಇದು ಸನ್ಯಾಸಿಯ ಕರ್ತವ್ಯ. ಆತನು ವಾಸ್ತವವಾಗಿ ಪ್ರಗತಿಯನ್ನು ಸಾಧಿಸಿದ್ದರೆ ಮತ್ತು ಅವನ ಗುರುವು ಹಾಗೆ ಅಪ್ಪಣೆ ಮಾಡಿದರೆ ಅವನು ತರ್ಕಬದ್ಧವಾಗಿ ಮತ್ತು ತಿಳುವಳಿಕೆಯಿಂದ ಕೃಷ್ಣಪ್ರಜ್ಞೆಯನ್ನು ಉಪದೇಶಿಸಬೇಕು. ಅಷ್ಟು ಪ್ರಗತಿಯನ್ನು ಸಾಧಿಸದಿರುವ ಮನುಷ್ಯನು ಸನ್ಯಾಸಾಶ್ರಮವನ್ನು ಸ್ವೀಕರಿಸಬಾರದು. ಸಾಕಷ್ಟು ಜ್ಞಾನವಿಲ್ಲದೆ ಸನ್ಯಾಸಾಶ್ರಮವನ್ನು ಸ್ವೀಕರಿಸಿದ್ದರೂ ತನ್ನ ಜ್ಞಾನವನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕಾಗಿ ಸದ್ಗುರುವಿನಿಂದ ಕೇಳುವುದರಲ್ಲಿ ನಿರತನಾಗಬೇಕು. ಸನ್ಯಾಸಿಯು ನಿರ್ಭಯದಲ್ಲಿ, **ಸತ್ಯ ಸಂಶುದ್ಧಿಯಲ್ಲಿ** (ಪರಿಶುದ್ಧತೆ) ಮತ್ತು ಜ್ಞಾನಯೋಗದಲ್ಲಿ ನೆಲೆಯನ್ನು ಪಡೆಯಬೇಕು.

ಮುಂದಿನ ಅಂಶ **ದಾನ**. ದಾನವನ್ನು ಗೃಹಸ್ಥರಿಗೆ ಹೇಳಿದೆ. ಗೃಹಸ್ಥರು ಋಜುವಾದ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಜೀವನೋಪಾಯ ಮಾಡಬೇಕು ಮತ್ತು ಇಡೀ ಪ್ರಪಂಚದಲ್ಲಿ ಕೃಷ್ಣಪ್ರಜ್ಞೆಯನ್ನು ಹರಡಲು ತಮ್ಮ ಆದಾಯದಲ್ಲಿ 100ಕ್ಕೆ 50ರಷ್ಟನ್ನು ಖರ್ಚುಮಾಡಬೇಕು. ಗೃಹಸ್ಥನು ಈ ರೀತಿಯ ಕೆಲಸದಲ್ಲಿ ತೊಡಗಿರುವ ಸಂಸ್ಥೆಗಳಿಗೆ ದಾನ ಮಾಡಬೇಕು. ದಾನವನ್ನು ಯೋಗ್ಯ ಪಾತ್ರನಿಗೆ ಕೊಡಬೇಕು. ಮುಂದೆ ವಿವರಿಸುವಂತೆ ಬೇರೆ ಬೇರೆ ಬಗೆಗಳ ದಾನಗಳುಂಟು—ಸತ್ಯ, ರಜಸ್ಸು ಮತ್ತು ತಮಸ್ಸು ಗುಣಗಳಲ್ಲಿ ದಾನ ಮಾಡಬಹುದು. ಧರ್ಮಗ್ರಂಥಗಳು ಸತ್ಯಗುಣದ ದಾನವನ್ನು ಹೇಳಿವೆ. ಆದರೆ ರಜಸ್ಸು ಮತ್ತು ತಮಸ್ಸುಗಳಲ್ಲಿ ದಾನವನ್ನು ಹೇಳಿಲ್ಲ. ಏಕೆಂದರೆ ಆ ಹಣವು ಹಾಳಾದಂತೆಯೇ. ಪ್ರಪಂಚದಲ್ಲೆಲ್ಲ ಕೃಷ್ಣಪ್ರಜ್ಞೆಯನ್ನು ಹರಡಲು ಮಾತ್ರ ದಾನವನ್ನು ಕೊಡಬೇಕು. ಇದು ಸತ್ಯಗುಣದ ದಾನ.

ದಮ (ಆತ್ಮ ಸಂಯಮ) ವನ್ನು ಕುರಿತು ಹೇಳುವುದಾದರೆ ಅದು ಧಾರ್ಮಿಕ ಸಮಾಜದ ಇತರ ಆಶ್ರಮಗಳವರಿಗೆ ಮಾತ್ರವೇ ಹೇಳಿದ್ದಲ್ಲ, ವಿಶೇಷವಾಗಿ ಗೃಹಸ್ಥನಿಗೆ ಹೇಳಿದ್ದು. ಗೃಹಸ್ಥನಿಗೆ ಹೆಂಡತಿಯಿದ್ದರೂ ಅನಗತ್ಯವಾಗಿ ಕಾಮ ಜೀವನಕ್ಕೆ ಇಂದ್ರಿಯಗಳನ್ನು ಬಳಸಬಾರದು. ಗೃಹಸ್ಥನಿಗೆ ಕಾಮಜೀವನದಲ್ಲಿಯೂ ಕಟ್ಟುಪಾಡುಗಳಿವೆ. ಸಂತಾನಪ್ರಾಪ್ತಿಗಾಗಿ ಮಾತ್ರ ಕಾಮಜೀವನವನ್ನು ಬಳಸಬೇಕು. ಆತನಿಗೆ ಮಕ್ಕಳು ಬೇಡದಿದ್ದರೆ ಹೆಂಡತಿಯೊಡನೆ ಕಾಮಜೀವನವನ್ನು ನಡೆಸಬಾರದು. ಆಧುನಿಕ ಸಮಾಜವು ಮಕ್ಕಳ ಹೊಣೆಯನ್ನು ತಪ್ಪಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕಾಗಿ ಸಂತಾನ ನಿರೋಧ ರೀತಿಗಳನ್ನು, ಇನ್ನೂ ಅಸಹ್ಯವಾದ ರೀತಿಗಳನ್ನು ಬಳಸಿ ಕಾಮಜೀವನವನ್ನು ಭೋಗಿಸುತ್ತದೆ. ಇದು ದಿವ್ಯ ಗುಣವಲ್ಲ, ರಾಕ್ಷಸೀಗುಣ. ಗೃಹಸ್ಥನಾದರೂ ಆಧ್ಯಾತ್ಮಿಕ ಜೀವನದಲ್ಲಿ ಮುನ್ನಡೆಯಲು ಬಯಸುವವನು ತನ್ನ ಕಾಮಜೀವನವನ್ನು ನಿಯಂತ್ರಿಸಬೇಕು; ಕೃಷ್ಣನ ಸೇವೆಯ ಉದ್ದೇಶವಿಲ್ಲದೆ ಅವನು ಒಂದು ಮಗುವನ್ನೂ ಪಡೆಯಬಾರದು. ಕೃಷ್ಣಪ್ರಜ್ಞೆಯಲ್ಲಿರುವ ಮಕ್ಕಳನ್ನು ಪಡೆಯುವ ಸಾಮರ್ಥ್ಯವಿದ್ದರೆ ನೂರಾರು ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಜನ್ಮ ಕೊಡಬಹುದು. ಆದರೆ ಈ ಸಾಮರ್ಥ್ಯವಿಲ್ಲದೆ ಇಂದ್ರಿಯ ಭೋಗಕ್ಕಾಗಿ ಕಾಮಜೀವನವನ್ನು ನಡೆಸಬಾರದು.

ಗೃಹಸ್ಥರು ಮಾಡಬೇಕಾದ ಇನ್ನೊಂದು ಕರ್ತವ್ಯವೆಂದರೆ **ಯಜ್ಞ**. ಏಕೆಂದರೆ ಯಜ್ಞಗಳಿಗೆ ಬಹಳ ಹಣಬೇಕು. ಬ್ರಹ್ಮಚರ್ಯ, ವಾನಪ್ರಸ್ಥ ಮತ್ತು ಸನ್ಯಾಸ; ಈ ಆಶ್ರಮಗಳಲ್ಲಿರುವವರಲ್ಲಿ ಹಣವಿರುವುದಿಲ್ಲ; ಅವರು ಭಿಕ್ಷೆ ಬೇಡಿ ಜೀವಿಸುತ್ತಾರೆ. ಆದುದರಿಂದ ವಿವಿಧ ಬಗೆಗಳ ಯಜ್ಞವನ್ನು ಗೃಹಸ್ಥರು ನಡೆಸಬೇಕು. ವೇದಸಾಹಿತ್ಯದಲ್ಲಿ ವಿಧಿಸಿರುವಂತೆ ಅವರು **ಅಗ್ನಿ ಹೋತ್ರ** ಯಜ್ಞಗಳನ್ನು ಮಾಡಬೇಕು. ಆದರೆ ಈಗ ಈ ಯಜ್ಞಗಳಿಗೆ ತುಂಬ ವೆಚ್ಚವಾಗುತ್ತದೆ. ಯಾವ ಗೃಹಸ್ಥನಿಗೂ ಅವುಗಳನ್ನು ಮಾಡಲು ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ. ಈ ಯುಗದಲ್ಲಿ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಿರುವ ಅತ್ಯುತ್ತಮ ಯಜ್ಞಕ್ಕೆ ಸಂಕೀರ್ತನ ಯಜ್ಞ ಎಂದು ಹೆಸರು. ಸಂಕೀರ್ತನ ಯಜ್ಞವೆಂದರೆ ಹರೇ ಕೃಷ್ಣ, ಹರೇ ಕೃಷ್ಣ, ಕೃಷ್ಣ ಕೃಷ್ಣ, ಹರೇ ಹರೇ / ಹರೇ ರಾಮ, ಹರೇ ರಾಮ, ರಾಮ ರಾಮ, ಹರೇ ಹರೇ ಎಂದು ಸಂಕೀರ್ತನ ಮಾಡುವುದು. ಇದು ಅತ್ಯುತ್ತಮವಾದ ಮತ್ತು ಸ್ವಲ್ಪವೂ ವೆಚ್ಚವಿಲ್ಲದ ಯಜ್ಞ; ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬರೂ ಇದನ್ನು ಮಾಡಿ ಪ್ರಯೋಜನವನ್ನು ಪಡೆಯಬಹುದು. ಹೀಗೆ ದಾನ, ಆತ್ಮ ಸಂಯಮ ಮತ್ತು ಯಜ್ಞಗಳನ್ನು ಮಾಡುವುದು — ಈ ಮೂರೂ ಗೃಹಸ್ಥನಿಗಾಗಿ ಹೇಳಿರುವುದು.

ಸ್ವಾಧ್ಯಾಯ ಎಂದರೆ ವೇದಾಧ್ಯಯನವನ್ನು ಬ್ರಹ್ಮಚರ್ಯಕ್ಕೆ ಎಂದರೆ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಜೀವನಕ್ಕೆ ಹೇಳಿದೆ. ಬ್ರಹ್ಮಚಾರಿಗಳಿಗೆ ಹೆಂಗಸರೊಡನೆ ಯಾವುದೇ ಸಂಬಂಧ ಇರಬಾರದು; ಅವರು ಬ್ರಹ್ಮಚರ್ಯದಲ್ಲಿ ಇದ್ದು ಆಧ್ಯಾತ್ಮಿಕ ಜ್ಞಾನವನ್ನು ಬೆಳೆಸಿಕೊಳ್ಳಲು ವೇದಸಾಹಿತ್ಯದ ಅಧ್ಯಯನದಲ್ಲಿ ಮನಸ್ಸನ್ನು ತೊಡಗಿಸಬೇಕು. ಇದಕ್ಕೆ ಸ್ವಾಧ್ಯಾಯ ಎಂದು ಹೆಸರು.

ತಪಸ್ಸು ವಾನಪ್ರಸ್ಥ ಜೀವನಕ್ಕಾಗಿ ವಿಶೇಷವಾಗಿ ಹೇಳಿರುವುದು. ಮನುಷ್ಯನು ತನ್ನ ಜೀವನಪೂರ್ತಿ ಗೃಹಸ್ಥನಾಗಿ ಉಳಿಯಬಾರದು; ಜೀವನದಲ್ಲಿ ಬ್ರಹ್ಮಚರ್ಯ, ಗೃಹಸ್ಥ, ವಾನಪ್ರಸ್ಥ ಮತ್ತು ಸನ್ಯಾಸ ಈ ನಾಲ್ಕು ಆಶ್ರಮಗಳಿವೆ ಎನ್ನುವುದನ್ನು ಯಾವಾಗಲೂ ನೆನಪಿಟ್ಟುಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಗೃಹಸ್ಥ ಜೀವನದ ಅನಂತರ ಮನುಷ್ಯನು ನಿವೃತ್ತನಾಗಬೇಕು. ಮನುಷ್ಯನು 100ವರ್ಷ ಕಾಲ ಬದುಕಿದ್ದರೆ ಆತನು 25 ವರ್ಷಗಳನ್ನು ಬ್ರಹ್ಮಚರ್ಯ ಜೀವನದಲ್ಲಿ, 25 ವರ್ಷಗಳನ್ನು

ಗೃಹಸ್ಥಾಶ್ರಮದಲ್ಲಿ, 25 ವರ್ಷಗಳನ್ನು ವಾನಪ್ರಸ್ಥದಲ್ಲಿ ಮತ್ತು 25 ವರ್ಷಗಳನ್ನು ಸನ್ಯಾಸದಲ್ಲಿ ಕಳೆಯಬೇಕು. ಇದು ವೇದದಲ್ಲಿ ಹೇಳಿರುವ ಧಾರ್ಮಿಕ ತತ್ವಗಳು. ಗೃಹಸ್ಥಾಶ್ರಮದಿಂದ ನಿವೃತ್ತನಾದವನು ದೇಹ, ಮನಸ್ಸು ಮತ್ತು ನಾಲಿಗೆಗಳ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಅತ್ಯಂತ ಕಟ್ಟುನಿಟ್ಟಾಗಿರಬೇಕು. ಇದು ತಪಸ್ಸು. ಇಡೀ ವರ್ಣಾಶ್ರಮಧರ್ಮದ ಸಮಾಜವಿರುವುದೇ ತಪಸ್ಸಿಗಾಗಿ. ತಪಸ್ಸಿಲ್ಲದೆ ಮನುಷ್ಯನು ಮುಕ್ತಿಯನ್ನು ಪಡೆಯಲಾರ. ಬದುಕಿನಲ್ಲಿ ವೈರಾಗ್ಯದ ಅಗತ್ಯವಿಲ್ಲ, ಮನುಷ್ಯನು ಊಹಾತ್ಮಕ ಚಿಂತನೆ ಮಾಡುತ್ತಾ ಸಾಗಬಹುದು ಮತ್ತು ಎಲ್ಲವೂ ಸೋಗಸಾಗಿರುತ್ತದೆ ಎಂಬ ಅಭಿಪ್ರಾಯವನ್ನು ವೇದಸಾಹಿತ್ಯವಾಗಲೀ ಭಗವದ್ಗೀತೆಯಾಗಲೀ ಪ್ರತಿಪಾದಿಸುವುದಿಲ್ಲ. ಇಂತಹ ಸಿದ್ಧಾಂತಗಳನ್ನು ಇನ್ನಷ್ಟು ಹಿಂಬಾಲಕರನ್ನು ಸೇರಿಸಿಕೊಳ್ಳಲು ಪ್ರಯತ್ನಿಸುವ ಹುಸಿ ಅಧ್ಯಾತ್ಮವಾದಿಗಳು ಸೃಷ್ಟಿಸುತ್ತಾರೆ. ನಿಯಮ ನಿಬಂಧನೆಗಳಿದ್ದರೆ ಜನರು ಆಕರ್ಷಿತರಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಆದುದರಿಂದ ತೋರಿಕೆಯ ಧರ್ಮದ ಹೆಸರಿನಲ್ಲಿ ಹಿಂಬಾಲಕರನ್ನು ಬಯಸುವವರು ತಮ್ಮ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳ ಜೀವನಕ್ಕಾಗಲೀ ತಮ್ಮ ಜೀವನಕ್ಕಾಗಲೀ ಕಟ್ಟುಪಾಡುಗಳನ್ನು ಹಾಕುವುದಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ವೇದಗಳು ಈ ರೀತಿಯನ್ನು ಒಪ್ಪುವುದಿಲ್ಲ.

ಬ್ರಾಹ್ಮಣ ಗುಣವಾದ ಸರಳತೆಯನ್ನು ಕುರಿತು ಹೇಳುವುದಾದರೆ ಒಂದು ವಿಶಿಷ್ಟ ಆಶ್ರಮದವರು ಮಾತ್ರ ಈ ತತ್ವವನ್ನು ಆಚರಿಸಿದರೆ ಸಾಲದು; ಬ್ರಹ್ಮಚರ್ಯಾಶ್ರಮದಲ್ಲಿರಲಿ, ಗೃಹಸ್ಥಾಶ್ರಮದಲ್ಲಿರಲಿ, ವಾನಪ್ರಸ್ಥಾಶ್ರಮದಲ್ಲಿರಲಿ ಅಥವಾ ಸನ್ಯಾಸಾಶ್ರಮದಲ್ಲಿರಲಿ ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬರೂ ಇದನ್ನು ಅನುಸರಿಸಬೇಕು. ಮನುಷ್ಯನು ಬಹು ಸರಳವಾಗಿ ಮತ್ತು ನೇರವಾಗಿ ಇರಬೇಕು.

ಅಹಿಂಸೆ ಎಂದರೆ ಯಾವುದೇ ಜೀವಿಯ ಪ್ರಗತಿಶೀಲ ಬದುಕನ್ನು ತಡೆಯದಿರುವುದು. ದೇಹವನ್ನು ಕೊಂದರೂ ಆತ್ಮದ ಕಿಡಿಯು ಸಾಯುವುದಿಲ್ಲವಾದ್ದರಿಂದ ಇಂದ್ರಿಯತೃಪ್ತಿಗಾಗಿ ಪ್ರಾಣಿಗಳನ್ನು ಕೊಲ್ಲುವುದರಿಂದ ಕೆಡುಕಿಲ್ಲ ಎಂದು ಯೋಚಿಸಬಾರದು. ಧಾನ್ಯಗಳು, ಹಣ್ಣುಗಳು ಮತ್ತು ಹಾಲು ಸಮೃದ್ಧಿಯಾಗಿದ್ದರೂ ಈಗಿನ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಮನುಷ್ಯರು ಪ್ರಾಣಿಗಳನ್ನು ತಿನ್ನುವ ಅಭ್ಯಾಸವನ್ನು ಮಾಡಿಕೊಂಡಿರುತ್ತಾರೆ. ಪ್ರಾಣಿಹತ್ಯೆಯ ಅಗತ್ಯವೇ ಇಲ್ಲ. ಈ ಆದೇಶವು ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಅನ್ವಯಿಸುತ್ತದೆ. ಬೇರೆ ಮಾರ್ಗವೇ ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ಪ್ರಾಣಿಯನ್ನು ಕೊಲ್ಲಬಹುದು. ಆದರೆ ಅದನ್ನು ಯಜ್ಞದಲ್ಲಿ ಅರ್ಪಿಸಬೇಕು. ಏನೇ ಆಗಲಿ, ಮನುಷ್ಯನಿಗೆ ಸಮೃದ್ಧವಾಗಿ ಆಹಾರವು ದೊರೆಯುವಾಗ ಆಧ್ಯಾತ್ಮಿಕ ಸಾಕ್ಷಾತ್ಕಾರದಲ್ಲಿ ಮುನ್ನಡೆಯಲು ಬಯಸುವವರು ಪ್ರಾಣಿಹಿಂಸೆಯನ್ನು ಮಾಡಬಾರದು. ಯಾರ ಪ್ರಗತಿಶೀಲ ಬದುಕಿಗೂ ಅಡ್ಡಿಮಾಡದಿರುವುದೇ ನಿಜವಾದ ಅಹಿಂಸೆ. ಒಂದು ವರ್ಗದ ಪ್ರಾಣಿಜೀವನದಿಂದ ಮತ್ತೊಂದಕ್ಕೆ ಸಾಗುತ್ತ ಪ್ರಾಣಿಗಳು ತಮ್ಮ ಜೀವನ ವಿಕಾಸದಲ್ಲಿ ಮುನ್ನಡೆಯುತ್ತಿವೆ. ಯಾವುದಾದರೂ ಪ್ರಾಣಿಯನ್ನು ಕೊಂದರೆ ಅದರ ಮುನ್ನಡೆಗೆ ಅಡ್ಡಿಯಾಗುತ್ತದೆ. ಒಂದು ಪ್ರಾಣಿಯು ಒಂದು ನಿರ್ದಿಷ್ಟ ದೇಹದಲ್ಲಿ ಇಷ್ಟು ದಿನಗಳು ಅಥವಾ ಇಷ್ಟು ವರ್ಷಗಳು ಇರಬೇಕಾಗಿದ್ದರೆ ಮತ್ತು ಅಕಾಲಿಕವಾಗಿ ಕೊಲ್ಲಲ್ಪಟ್ಟರೆ ಅದು ಆ ಜೀವರೂಪಕ್ಕೆ ಮತ್ತೆ ಬರಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ; ಇನ್ನೊಂದು ಜೀವವರ್ಗಕ್ಕೆ ಏರಬೇಕಾದರೆ ಹಿಂದಕ್ಕೆ ಬಂದು ಉಳಿದಿದ್ದ ದಿನಗಳನ್ನು ಮುಗಿಸಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಆದುದರಿಂದ ತನ್ನ ರುಚಿಗಾಗಿ ಅವುಗಳ ಪ್ರಗತಿಯನ್ನು ತಡೆಯಬಾರದು. ಇದಕ್ಕೆ ಅಹಿಂಸೆ ಎಂದು ಹೆಸರು.

ಸತ್ಯಮ್ ವೈಯಕ್ತಿಕ ಲಾಭಕ್ಕಾಗಿ ಸತ್ಯವನ್ನು ತಿರುಚಬಾರದು ಎಂದು ಇದರ ಅರ್ಥ. ವೇದ ಸಾಹಿತ್ಯದಲ್ಲಿ ಕೆಲವು ಕಷ್ಟವಾದ ಭಾಗಗಳಿವೆ, ಆದರೆ ಅವುಗಳ ಅರ್ಥವನ್ನೂ ಉದ್ದೇಶವನ್ನೂ ಸದ್ಗುರುವಿನಿಂದ ತಿಳಿಯಬೇಕು. ಇದು ವೇದಗಳನ್ನು ಅರ್ಥ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಲು ಅಗತ್ಯವಾದ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆ. ಶ್ರುತಿ ಎಂದರೆ ಅಧಿಕಾರಿಯಿಂದ ಕೇಳಬೇಕು ಎಂದು ಅರ್ಥ. ತನ್ನ ವೈಯಕ್ತಿಕ ಲಾಭಕ್ಕಾಗಿ ಯಾವುದೋ ವ್ಯಾಖ್ಯಾನವನ್ನು ಕೊಡಬಾರದು. ಭಗವದ್ಗೀತೆಯ ಮೂಲಪಾಠಕ್ಕೆ ತಪ್ಪು ವ್ಯಾಖ್ಯಾನವನ್ನು ನೀಡುವ ಎಷ್ಟೋ ವ್ಯಾಖ್ಯಾನಗಳಿವೆ. ಪದದ ನಿಜವಾದ ಅರ್ಥವನ್ನು ಕೊಡಬೇಕು. ಅದನ್ನು ಒಬ್ಬ ಸದ್ಗುರುವಿನಿಂದ ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳಬೇಕು.

ಅಕ್ರೋಧ ಎಂದರೆ ಕೋಪಕ್ಕೆ ಕಡಿವಾಣ ಹಾಕುವುದು. ಪ್ರಚೋದನೆ ಇದ್ದರೂ ಮನುಷ್ಯನು ಸಹನೆಯಿಂದ ಇರಬೇಕು. ಏಕೆಂದರೆ ಮನುಷ್ಯನು ಕೋಪ ಮಾಡಿಕೊಂಡನೆಂದರೆ ಅವನ ಇಡೀ ದೇಹವು ಮಲಿನವಾಗುತ್ತದೆ. ಕೋಪವು ರಾಜಸ ಗುಣದಿಂದ ಮತ್ತು ಕಾಮದಿಂದ ಹುಟ್ಟಿದ್ದು. ಆದುದರಿಂದ ಆಧ್ಯಾತ್ಮಿಕ ನೆಲೆಯಲ್ಲಿರುವ ಮನುಷ್ಯನು ಕೋಪ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳದಂತೆ ತಡೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕು. **ಅಪ್ಯೇತುನಮ್** ಎಂದರೆ ಇತರರಲ್ಲಿ ತಪ್ಪು ಹುಡುಕಬಾರದು ಅಥವಾ ಅನಗತ್ಯವಾಗಿ ಅವರನ್ನು ತಿದ್ದಬಾರದು. ಕಳ್ಳನನ್ನು ಕಳ್ಳ ಎನ್ನುವುದು ತಪ್ಪು ಹುಡುಕಿದಂತಲ್ಲ. ಆದರೆ ಪ್ರಾಮಾಣಿಕ ಮನುಷ್ಯನನ್ನು ಕಳ್ಳ ಎನ್ನುವುದು ಆಧ್ಯಾತ್ಮಿಕ ಜೀವನದಲ್ಲಿ ಮುನ್ನಡೆಯುತ್ತಿರುವವನ ಮಟ್ಟಿಗೆ ದೊಡ್ಡ ಅಪರಾಧ. **ಹ್ರೀ** ಎಂದರೆ ಮನುಷ್ಯನು ವಿನಯದಿಂದ ಇರಬೇಕು. ಅಸಹ್ಯವಾದ ಕೆಲಸವನ್ನು ಮಾಡಬಾರದು. **ಅಚಾಪಲಂ**, ದೃಢ ಸಂಕಲ್ಪ, ಎಂದರೆ ಮನುಷ್ಯನು ಯಾವುದೇ ಪ್ರಯತ್ನದಲ್ಲಿ ಕಳವಳ ಪಡಬಾರದು ಅಥವಾ ಹತಾಶನಾಗಬಾರದು. ಒಂದು ಪ್ರಯತ್ನವು ವಿಫಲವಾಗಬಹುದು. ಆದರೆ ಅದಕ್ಕಾಗಿ ಮನುಷ್ಯನು ದುಃಖಪಡಬಾರದು; ಅವನು ತಾಳ್ಮೆಯಿಂದ ಮತ್ತು ದೃಢಮನಸ್ಸಿನಿಂದ ಪ್ರಗತಿಯನ್ನು ಸಾಧಿಸಬೇಕು.

ತೇಜಸ್ ಎನ್ನುವ ಪದವನ್ನು ಇಲ್ಲಿ ಹೇಳಿರುವುದು ಕ್ಷತ್ರಿಯರಿಗಾಗಿ. ದುರ್ಬಲರಿಗೆ ರಕ್ಷಣೆಯನ್ನು ನೀಡಲು ಕ್ಷತ್ರಿಯರು ಯಾವಾಗಲೂ ಬಲಶಾಲಿಗಳಾಗಿರಬೇಕು. ಅಹಿಂಸೆಯಿಂದಿರುವವರೆಂದು ಅವರು ತೋರಿಸಿಕೊಳ್ಳಬಾರದು. ಹಿಂಸೆ ಅಗತ್ಯವಾದರೆ ಅವರು ಅದನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸಬೇಕು. ಆದರೆ ತನ್ನ ಶತ್ರುವು ಮಣಿಯುವಂತೆ ಮಾಡಬಲ್ಲವನು ಕೆಲವು ಸನ್ನಿವೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಕ್ಷಮೆಯನ್ನು ತೋರಬಹುದು. ಸಣ್ಣಪುಟ್ಟ ತಪ್ಪುಗಳನ್ನು ಅವನು ಕ್ಷಮಿಸಬಹುದು.

ಶೌಚಮ್ ಎಂದರೆ ಶುಚಿಯಾಗಿರುವುದು. ಮನಸ್ಸು ದೇಹಗಳಲ್ಲಿ ಮಾತ್ರವಲ್ಲ ವ್ಯವಹಾರಗಳಲ್ಲಿ ಸಹ ಶುಚಿಯಾಗಿರುವುದು. ಇದನ್ನು ವಿಶೇಷವಾಗಿ ವ್ಯಾಪಾರಿಗಳಿಗೆ ಹೇಳಿದೆ; ಅವರು ಕಾಳಸಂತೆಯಲ್ಲಿ ವ್ಯವಹರಿಸಬಾರದು. **ನಾತಿಮಾನಿತಾ**, ಮನ್ನಣೆಯನ್ನು ನಿರೀಕ್ಷಿಸದೆ ಇರುವುದು, ಕಾರ್ಮಿಕ ವರ್ಗದವರಾದ ಶೂದ್ರರಿಗೆ ಅನ್ವಯಿಸುತ್ತದೆ. ವೇದಗಳ ಆದೇಶಗಳ ಪ್ರಕಾರ ನಾಲ್ಕು ವರ್ಣಗಳಲ್ಲಿ ಇವರದೇ ಅತ್ಯಂತ ಕೆಳಗಿನದೆಂದು ಭಾವಿಸಲಾಗಿದೆ. ಅವರು ಅನಗತ್ಯ ಪ್ರತಿಷ್ಠೆ ಅಥವಾ ಗೌರವದಿಂದ ನಡೆಯಬಾರದು; ತಮ್ಮ ಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿಯೇ ಉಳಿಯಬೇಕು. ಸಾಮಾಜಿಕ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ಉಳಿಸಿಕೊಂಡು ಬರಲು ಅವರು ಮೇಲಿನ ವರ್ಗಗಳವರಿಗೆ ಗೌರವವನ್ನು ತೋರಿಸಬೇಕು.

ಇಲ್ಲಿ ಪ್ರಸ್ತಾಪಿಸಿರುವ 26 ಅರ್ಹತೆಗಳು ದಿವ್ಯಗುಣಗಳು. ಸಾಮಾಜಿಕ ಮತ್ತು ವೃತ್ತಿಯ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯ ಬೇರೆ ಬೇರೆ ಅಂತಸ್ತುಗಳಿಗೆ ಅನುಗುಣವಾಗಿ ಅವುಗಳನ್ನು ಬೆಳೆಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಇದರ

ಸಾರಾಂಶವೆಂದರೆ ಐಹಿಕ ಸ್ಥಿತಿಗತಿಗಳು ತೀರ ದುಃಖಕರವಾಗಿದ್ದರೂ ಎಲ್ಲ ವರ್ಗಗಳ ಮನುಷ್ಯನು ಅಭ್ಯಾಸದಿಂದ ಈ ಗುಣಗಳನ್ನು ಬೆಳೆಸಿಕೊಂಡರೆ ಕ್ರಮೇಣ ಆಧ್ಯಾತ್ಮಿಕ ಸಾಕ್ಷಾತ್ಕಾರದ ಅತ್ಯುನ್ನತ ನೆಲೆಗೆ ಏರಲು ಸಾಧ್ಯವಾಗುತ್ತದೆ.

ಶ್ಲೋಕ - 4

ದಮ್ನೋ ದರ್ಪೋಽಭಿಮಾನಶ್ಚ ಕ್ರೋಧಃ ಪಾರುಷ್ಯಮೇವ ಚ |
ಅಜ್ಞಾನಂ ಚಾಭಿಜಾತಸ್ಯ ಪಾರ್ಥ ಸಮ್ಪದಮಾಸುರೀಮ್ ||೪||

ದಮ್ನಃ—ಅಹಂಕಾರವು; ದರ್ಪಃ—ದರ್ಪವು; ಅಭಿಮಾನಃ—ದುರಭಿಮಾನವು; ಚ—ಮತ್ತು; ಕ್ರೋಧಃ—ಕೋಪವು; ಪಾರುಷ್ಯಮ್—ಕಾರ್ಣಿವ್ಯವು; ಏವ—ಖಂಡಿತವಾಗಿಯೂ; ಚ—ಮತ್ತು; ಅಜ್ಞಾನಮ್—ಅಜ್ಞಾನವು; ಚ—ಮತ್ತು; ಅಭಿಜಾತಸ್ಯ—ತಳೆದು ಹುಟ್ಟಿದವನಿಗೆ; ಪಾರ್ಥ—ಪೃಥೆಯ ಮಗನೇ; ಸಮ್ಪದಮ್—ಗುಣಗಳನ್ನು; ಆಸುರೀಮ್—ಅಸುರ ಸ್ವಭಾವದ.

ಅನುವಾದ

ಪಾರ್ಥನೇ, ಜಂಬ, ದರ್ಪ, ಅಭಿಮಾನ, ಕ್ರೋಧ, ಕ್ರೂರ ಮತ್ತು ಅಜ್ಞಾನ ಈ ಗುಣಗಳು ರಾಕ್ಷಸೀ ಸ್ವಭಾವಕ್ಕೆ ಸೇರಿದವು.

ಭಾವಾರ್ಥ

ಈ ಶ್ಲೋಕದಲ್ಲಿ ನರಕಕ್ಕೆ ರಾಜಮಾರ್ಗವನ್ನು ವರ್ಣಿಸಿದೆ. ರಾಕ್ಷಸೀ ಸ್ವಭಾವದವರು ಆಧ್ಯಾತ್ಮಿಕ ಮುನ್ನಡೆಗೆ ಬೇಕಾದ ಆ ತತ್ವಗಳನ್ನು ತಾವು ಅನುಸರಿಸದಿದ್ದರೂ ಧರ್ಮ ಮತ್ತು ಆಧ್ಯಾತ್ಮಿಕ ವಿಜ್ಞಾನದ ಮುನ್ನಡೆಯ ಪ್ರದರ್ಶನವನ್ನು ಮಾಡಲು ಬಯಸುತ್ತಾರೆ. ಯಾವುದೋ ಬಗೆಯ ಶಿಕ್ಷಣವಿದೆಯೆಂದು ಅಥವಾ ಅಷ್ಟೊಂದು ಆಸ್ತಿಯಿದೆಯೆಂದು ಅವರು ದುರಹಂಕಾರಿಗಳಾಗಿರುತ್ತಾರೆ. ಇತರರು ತಮ್ಮನ್ನು ಪೂಜಿಸಬೇಕೆಂದು ಅವರ ಅಪೇಕ್ಷೆ; ಜನರು ತಮ್ಮನ್ನು ಗೌರವಿಸದಿದ್ದರೂ ತಮಗೆ ಗೌರವ ಸಲ್ಲಬೇಕೆಂದು ಕೇಳುತ್ತಾರೆ. ಸಣ್ಣ ವಿಷಯಗಳಿಗೆಲ್ಲ ಸಿಟ್ಟುಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ; ಮೃದುವಾಗಿ ಮಾತನಾಡುವುದಿಲ್ಲ, ಕಠಿಣವಾಗಿ ಮಾತನಾಡುತ್ತಾರೆ. ಏನು ಮಾಡಬಹುದು, ಏನು ಮಾಡಬಾರದು ಎಂದು ಅವರಿಗೆ ತಿಳಿದಿರುವುದಿಲ್ಲ. ಎಲ್ಲವನ್ನೂ ತಮ್ಮ ಮನಸ್ಸು ಬಂದಂತೆ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ; ಯಾರ ಅಧಿಕಾರವನ್ನೂ ಅವರು ಗುರುತಿಸುವುದಿಲ್ಲ. ತಮ್ಮ ತಾಯಂದಿರ ಗರ್ಭದಲ್ಲಿ ತಮ್ಮ ದೇಹಗಳು ಪ್ರಾರಂಭವಾದಾಗಿನಿಂದ ಈ ರಾಕ್ಷಸೀಯ ಗುಣಗಳನ್ನು ಅವರು ಆರಿಸಿಕೊಂಡಿರುತ್ತಾರೆ. ಅವರು ಬೆಳೆಯುತ್ತ ಹೋದಂತೆ ಈ ಅಶುಭಕರ ಗುಣಗಳನ್ನು ಪ್ರಕಟಿಸುತ್ತಾರೆ.

ಶ್ಲೋಕ - 5

ದೈವೀ ಸಮ್ಪದ್ವಿಮೋಕ್ಷಾಯ ನಿಬನ್ಧಾಯಾಸುರೀ ಮತಾ |
ಮಾ ಶುಚಃ ಸಮ್ಪದಂ ದೈವೀಮಭಿಜಾತೋಽಸಿ ಪಾಣ್ಡವ ||೫||

ದೈವೀ—ದಿವ್ಯವಾದ; ಸಮ್ಪತ್—ಸಂಪತ್ತುಗಳು; ವಿಮೋಕ್ಷಾಯ—ವಿಮೋಚನೆಗಾಗಿ; ನಿಬನ್ಧಾಯ—

ಬಂಧನಕ್ಕಾಗಿ; ಆಸುರೀ—ಆಸುರೀ ಗುಣಗಳು; ಮತಾ—ಎಂದು ಪರಿಗಣಿತವಾಗಿವೆ; ಮಾ ಶುಚಿ—ಶೋಕಪಡಬೇಡ; ಸಮುದ್ರಮ್—ಸಂಪತ್ತುಗಳನ್ನು; ದೈವೀಮ್—ದಿವ್ಯವಾದ; ಅಭಿಜಾತಃ—ತಳೆದು ಹುಟ್ಟಿದವನು; ಅಸಿ—ಆಗಿದ್ದೀಯೆ; ಪಾಣ್ಡವ—ಪಾಂಡುಪುತ್ರನೇ.

ಅನುವಾದ

ದೈವಿ ಗುಣಗಳು ಮುಕ್ತಿಗೆ ಸಾಧನವಾಗುತ್ತವೆ; ಆಸುರೀಗುಣಗಳು ಬಂಧನಕ್ಕೆ ಸಾಧನವಾಗುತ್ತವೆ. ಪಾಂಡುಪುತ್ರನಾದ ಅರ್ಜುನನೇ, ಶೋಕಿಸಬೇಡ. ಏಕೆಂದರೆ ನೀನು ದೈವಿ ಸಂಪತ್ತಿನೊಡನೆ ಹುಟ್ಟಿದ್ದೀಯೆ.

ಭಾವಾರ್ಥ

ಅರ್ಜುನನು ಆಸುರೀಗುಣಗಳೊಡನೆ ಹುಟ್ಟಿಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳಿ ಕೃಷ್ಣನು ಅವನನ್ನು ಪ್ರೋತ್ಸಾಹಿಸಿದನು. ಅವನು ಯುದ್ಧದಲ್ಲಿ ತೊಡಗುವುದು ಆಸುರೀ ವೃತ್ತಿಯಲ್ಲ. ಏಕೆಂದರೆ ಅವನು ಅದರ ಸಾಧಕಬಾಧಕಗಳನ್ನು ಕುರಿತು ವಿಚಾರಿಸುತ್ತಿದ್ದನು. ಭೀಷ್ಮದ್ರೋಣರಂತೆ ಗೌರವಾರ್ಹರಾದ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳನ್ನು ಕೊಲ್ಲಬೇಕೇ ಬೇಡವೆ ಎಂದು ಯೋಚಿಸುತ್ತಿದ್ದ ಅವನು ಕೋಪ, ಒಣಪ್ರತಿಷ್ಠೆ ಅಥವಾ ಕ್ರೌರ್ಯದ ಪ್ರಭಾವದಿಂದ ಕ್ರಿಯೆಯಲ್ಲಿ ತೊಡಗಿರಲಿಲ್ಲ. ಆದುದರಿಂದ ಅವನು ಆಸುರೀ ಸಂಪದದವನಲ್ಲ. ಕ್ಷತ್ರಿಯನಿಗೆ ಶತ್ರುಗಳತ್ತ ಬಾಣ ಬಿಡುವುದು ದಿವ್ಯಗುಣ ಮತ್ತು ಅಂತಹ ಕರ್ತವ್ಯವನ್ನು ಮಾಡದಿರುವುದು ರಾಕ್ಷಸೀಗುಣ ಎಂದು ಭಾವಿಸಲಾಗಿದೆ. ಆದುದರಿಂದ ಅರ್ಜುನನು ಶೋಕಿಸಲು ಕಾರಣವಿಲ್ಲ. ಬದುಕಿನ ವಿವಿಧ ವರ್ಣಗಳ ನಿಯಂತ್ರಕ ತತ್ವಗಳನ್ನು ಅನುಸರಿಸುವವರು ದಿವ್ಯನೆಲೆಯಲ್ಲಿರುತ್ತಾರೆ.

ಶ್ಲೋಕ - 6

ದ್ವೌ ಭೂತಸರ್ಗೋ ಲೋಕೇಽಸ್ಮಿನ್ ದೈವ ಆಸುರ ಏವ ಚ |

ದೈವೋ ವಿಸ್ತರಶಃ ಪ್ರೋಕ್ತ ಆಸುರಂ ಪಾರ್ಥ ಮೇ ಶೃಣು ||೬||

ದ್ವೌ—ಎರಡು; ಭೂತ ಸರ್ಗೋ—ಸೃಷ್ಟಿಸಿದ ಜೀವಿಗಳು; ಲೋಕೇ—ಜಗತ್ತಿನಲ್ಲಿ; ಅಸ್ಮಿನ್—ಈ; ದೈವಃ—ದೈವಿಕ; ಆಸುರಃ—ಆಸುರೀ; ಏವ—ಖಂಡಿತವಾಗಿಯೂ; ಚ—ಮತ್ತು; ದೈವಃ—ದೈವಿಕವು; ವಿಸ್ತರಶಃ—ವಿಸ್ತಾರವಾಗಿ; ಪ್ರೋಕ್ತಃ—ಹೇಳಲ್ಪಟ್ಟಿದೆ; ಆಸುರಮ್—ಆಸುರಿಯನ್ನು; ಪಾರ್ಥ—ಪಾರ್ಥನೇ; ಮೇ—ನನ್ನಿಂದ; ಶೃಣು—ಕೇಳು.

ಅನುವಾದ

ಪಾರ್ಥನೇ, ಜಗತ್ತಿನಲ್ಲಿ ಸೃಷ್ಟಿಯಾಗಿರುವವರಲ್ಲಿ ಎರಡು ವಿಧಗಳು ಇವೆ. ಒಂದು ದೈವೀವರ್ಗ ಮತ್ತು ಇನ್ನೊಂದು ಆಸುರೀವರ್ಗ. ದೈವೀಗುಣಗಳನ್ನು ಈಗಾಗಲೇ ವಿವರವಾಗಿ ಹೇಳಿದ್ದೇನೆ. ಇನ್ನು ಆಸುರೀಗುಣಗಳನ್ನು ಕೇಳು.

ಭಾವಾರ್ಥ

ಅರ್ಜುನನಿಗೆ ಅವನು ದೈವೀಗುಣಗಳೊಡನೆ ಹುಟ್ಟಿದ್ದಾನೆ ಎನ್ನುವ ಆಶ್ಚಾಸನೆಯನ್ನು ಕೊಟ್ಟು ಕೃಷ್ಣನು ಈಗ ಆಸುರೀ ರೀತಿಯನ್ನು ವರ್ಣಿಸುತ್ತಿದ್ದಾನೆ. ಈ ಪ್ರಪಂಚದಲ್ಲಿರುವ ಬದ್ಧಜೀವಿಗಳನ್ನು ಎರಡು ವರ್ಗಗಳಾಗಿ ವಿಂಗಡಿಸಿದೆ. ದೈವೀಗುಣಗಳನ್ನು ಪಡೆದು ಹುಟ್ಟಿದವರು ನಿಯಂತ್ರಿತ ಬದುಕನ್ನು ನಡೆಸುತ್ತಾರೆ; ಎಂದರೆ ಅವರು ಶಾಸ್ತ್ರಗಳಲ್ಲಿ ಹೇಳಿರುವ ಮತ್ತು ಆಚಾರ್ಯರು ಹೇಳುವ ಆದೇಶಗಳನ್ನು ನಡೆಸುತ್ತಾರೆ. ಅಧಿಕಾರಯುತ ಶಾಸ್ತ್ರಗ್ರಂಥಗಳ ಬೆಳಕಿನಲ್ಲಿ ಮನುಷ್ಯನು ತನ್ನ ಕರ್ತವ್ಯಗಳನ್ನು ಮಾಡಬೇಕು. ಇದನ್ನು ದೈವೀಮನೋಧರ್ಮ ಎನ್ನುತ್ತಾರೆ. ಶಾಸ್ತ್ರಗಳಲ್ಲಿ ವಿಧಿಸಿರುವ ನಿಯಂತ್ರಕ ಸೂತ್ರಗಳನ್ನು ಪಾಲಿಸದೆ ತನ್ನ ಅನಿಸಿಕೆಗಳಂತೆ ನಡೆಯುವವನನ್ನು ಆಸುರೀ ಎಂದು ಕರೆಯುತ್ತಾರೆ. ಧರ್ಮಗ್ರಂಥಗಳ ನಿಯಂತ್ರಕ ಸೂತ್ರಗಳನ್ನು ಅನುಸರಿಸುವುದನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಬೇರೆ ಮಾನದಂಡವೇ ಇಲ್ಲ. ದೇವತೆಗಳು ಮತ್ತು ಅಸುರರು ಇಬ್ಬರೂ ಪ್ರಜಾಪತಿಯ ಮಕ್ಕಳು. ಒಂದೇ ವ್ಯತ್ಯಾಸವೆಂದರೆ ಒಬ್ಬರು ವೇದಗಳ ಆದೇಶಗಳನ್ನು ಪಾಲಿಸುತ್ತಾರೆ, ಇನ್ನೊಬ್ಬರು ಪಾಲಿಸುವುದಿಲ್ಲ ಎಂದು ವೇದ ಸಾಹಿತ್ಯದಲ್ಲಿ ಹೇಳಿದೆ.

ಶ್ಲೋಕ - 7

ಪ್ರವೃತ್ತಿಂ ಚ ನಿವೃತ್ತಿಂ ಚ ಜನಾ ನ ವಿದುರಾಸುರಾಃ |

ನ ಶೌಚಂ ನಾಪಿ ಚಾಚಾರೋ ನ ಸತ್ಯಂ ತೇಷು ವಿದ್ಯತೇ ||೭||

ಪ್ರವೃತ್ತಿಮ್—ಸಮಂಜಸವಾಗಿ ವರ್ತಿಸುವುದನ್ನು; ಚ—ಕೂಡ; ನಿವೃತ್ತಿಮ್—ಸಮಂಜಸವಾಗಿ ಮಾಡದಿರುವುದನ್ನು; ಚ—ಮತ್ತು; ಜನಾಃ—ವ್ಯಕ್ತಿಗಳು; ನ ವಿದುಃ—ತಿಳಿದಿರುವುದಿಲ್ಲ; ಆಸುರಾಃ—ಆಸುರೀಗುಣದ; ನ—ಎಂದಿಗೂ ಇಲ್ಲ; ಶೌಚಮ್—ಶುಚಿತ್ವವು; ನ—ಇಲ್ಲ; ಅಪಿ—ಕೂಡ; ಚ—ಮತ್ತು; ಆಚಾರಃ—ಆಚಾರವು; ನ—ಎಂದಿಗೂ ಇಲ್ಲ; ಸತ್ಯಮ್—ಸತ್ಯವು; ತೇಷು—ಅವರಲ್ಲಿ; ವಿದ್ಯತೇ—ಇರುತ್ತದೆ.

ಅನುವಾದ

ಆಸುರೀ ಪ್ರಕೃತಿಯವರಿಗೆ ಏನು ಮಾಡಬೇಕು, ಏನು ಮಾಡಬಾರದು ಎಂದು ತಿಳಿಯದು. ಅವರಲ್ಲಿ ಶುಚಿತ್ವವಿಲ್ಲ, ಸನ್ನಡತೆಯಿಲ್ಲ, ಸತ್ಯವಿಲ್ಲ.

ಭಾವಾರ್ಥ

ಪ್ರತಿಯೊಂದು ನಾಗರಿಕ ಮಾನವ ಸಮಾಜದಲ್ಲಿಯೂ ಪ್ರಾರಂಭದಿಂದ ನಡೆಸಿಕೊಂಡು ಬಂದಿರುವ ಧಾರ್ಮಿಕ ಗ್ರಂಥಗಳ ನಿಯಮ ನಿಬಂಧನೆಗಳಿರುತ್ತವೆ. ಆರ್ಯರು ವೈದಿಕ ನಾಗರಿಕತೆಯನ್ನು ಸ್ವೀಕರಿಸಿ ಅತ್ಯಂತ ಉನ್ನತ ನಾಗರಿಕತೆಯ ಜನತೆ ಎಂದು ಪ್ರಸಿದ್ಧರಾಗಿದ್ದಾರೆ. ವಿಶೇಷವಾಗಿ ಅವರಲ್ಲಿ ಧರ್ಮಗ್ರಂಥಗಳ ಆದೇಶಗಳನ್ನು ಅನುಸರಿಸದೆ ಇರುವವರನ್ನು ಅಸುರರೆಂದು ಕರೆಯುತ್ತಾರೆ. ಆದುದರಿಂದ ರಾಕ್ಷಸರಿಗೆ ಧರ್ಮಗ್ರಂಥಗಳ ನಿಯಮಗಳು ತಿಳಿಯದು ಮತ್ತು ಅವರಿಗೆ ಅವುಗಳನ್ನು ಅನುಸರಿಸುವ ಒಲವೂ ಇಲ್ಲ ಎಂದು ಇಲ್ಲಿ ಹೇಳಿದೆ. ಅವರಲ್ಲಿ

ಬಹುಮಂದಿಗೆ ನಿಯಮಗಳು ತಿಳಿದಿಲ್ಲ ಮತ್ತು ಕೆಲವರಿಗೆ ತಿಳಿದಿದ್ದರೂ ಅವುಗಳನ್ನು ಅನುಸರಿಸುವ ಪ್ರವೃತ್ತಿ ಇಲ್ಲ. ಅವರಿಗೆ ಶ್ರದ್ಧೆಯಿಲ್ಲ; ವೇದಗಳ ಆದೇಶದಂತೆ ನಡೆಯಲು ಅವರಿಗೆ ಇಷ್ಟ ಇಲ್ಲ. ಬಹಿರಂಗವಾಗಿಯಾಗಲೀ, ಅಂತರಂಗವಾಗಿಯಾಗಲೀ ರಾಕ್ಷಸರು ಶುಚಿಯಾಗಿರುವುದಿಲ್ಲ. ಮನುಷ್ಯನು ಸ್ನಾನ, ಹಲ್ಲುಜ್ಜುವುದು, ಕ್ಷೌರ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವುದು, ಬಟ್ಟೆ ಬದಲಾಯಿಸುವುದು ಮೊದಲಾದವುಗಳಿಂದ ತನ್ನ ದೇಹವನ್ನು ಸ್ವಚ್ಛವಾಗಿ ಇಟ್ಟುಕೊಳ್ಳಲು ಎಚ್ಚರಿಕೆ ವಹಿಸಬೇಕು. ಅಂತರಂಗಶುದ್ಧಿಯ ಮಟ್ಟಿಗೆ ಹೇಳುವುದಾದರೆ ಮನುಷ್ಯನು ಸದಾ ದೇವರ ಹೆಸರುಗಳನ್ನು ಸ್ಮರಿಸಬೇಕು ಮತ್ತು ಹರೇ ಕೃಷ್ಣ, ಹರೇ ಕೃಷ್ಣ, ಕೃಷ್ಣ ಕೃಷ್ಣ, ಹರೇ ಹರೇ / ಹರೇ ರಾಮ, ಹರೇ ರಾಮ, ರಾಮ ರಾಮ, ಹರೇ ಹರೇ ಎಂದು ಸಂಕೀರ್ತನೆ ಮಾಡಬೇಕು. ಬಹಿರಂಗ ಮತ್ತು ಅಂತರಂಗಶುದ್ಧಿಯ ಈ ನಿಯಮಗಳನ್ನು ರಾಕ್ಷಸರು ಇಷ್ಟಪಡುವುದೂ ಇಲ್ಲ; ಅನುಸರಿಸುವುದೂ ಇಲ್ಲ.

ನಡತೆಯ ವಿಷಯ ಹೇಳುವುದಾದರೆ ಮನುಷ್ಯನ ನಡತೆಗೆ ಮಾರ್ಗದರ್ಶನ ಮಾಡುವ ಅನೇಕ ನಿಯಮ ನಿಬಂಧನೆಗಳಿವೆ. ಉದಾಹರಣೆಗೆ ಮನುಸಂಹಿತೆಯು ಮನುಕುಲದ ಕಾನೂನು. ಇವತ್ತಿಗೂ ಹಿಂದೂಗಳು ಮನುಸಂಹಿತೆಯನ್ನು ಅನುಸರಿಸುತ್ತಾರೆ. ಪಿತ್ರಾರ್ಜಿತದ ಕಾನೂನುಗಳು ಮತ್ತು ಇತರ ಕಾನೂನು ಅಂಶಗಳು ಈ ಗ್ರಂಥದಿಂದ ಬಂದಿವೆ. ಹೆಂಗಸಿಗೆ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯವನ್ನು ಕೊಡಬಾರದೆಂದು ಮನುಸಂಹಿತೆಯಲ್ಲಿ ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿ ಹೇಳಿದೆ. ಹೀಗೆಂದರೆ ಹೆಂಗಸರನ್ನು ದಾಸರಂತೆ, ಗುಲಾಮರಂತೆ ನಡೆಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ಅವರು ಮಕ್ಕಳು ಇದ್ದಂತೆ. ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯವನ್ನು ಕೊಡುವುದಿಲ್ಲ, ಆದರೆ ಅವರು ಗುಲಾಮರಾಗಿ ಇರುತ್ತಾರೆ ಎಂದು ಅರ್ಥವಲ್ಲ. ರಾಕ್ಷಸರು ಇಂತಹ ಆದೇಶಗಳನ್ನು ಮರೆತಿದ್ದಾರೆ. ಗಂಡಸರಿಗಿರುವಷ್ಟು ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯವನ್ನು ಹೆಂಗಸರಿಗೂ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಅವರು ಯೋಚಿಸುತ್ತಾರೆ. ಹಾಗಿದ್ದರೂ ಜಗತ್ತಿನ ಸಾಮಾಜಿಕ ಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ಇದು ಸುಧಾರಿಸಿಲ್ಲ. ವಾಸ್ತವವಾಗಿ ಬದುಕಿನ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಹಂತದಲ್ಲಿಯೂ ಹೆಂಗಸರಿಗೆ ರಕ್ಷಣೆಯನ್ನು ಕೊಡಬೇಕು. ಚಿಕ್ಕ ವಯಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ಅವಳ ತಂದೆಯೂ, ಯೌವನದಲ್ಲಿ ಅವಳ ಗಂಡನೂ ಮತ್ತು ಮುಪ್ಪಿನಲ್ಲಿ ಬೆಳೆದ ಗಂಡುಮಕ್ಕಳೂ ರಕ್ಷಣೆಯನ್ನು ಕೊಡಬೇಕು. ಮನುಸಂಹಿತೆಯ ಪ್ರಕಾರ ಇದು ಯೋಗ್ಯವಾದ ಸಾಮಾಜಿಕ ನಡತೆ. ಆದರೆ ಆಧುನಿಕ ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸವು ಹೆಂಗಸಿನ ಬದುಕಿನ ಒಂದು ವಿಸ್ತೃತ ಪರಿಕಲ್ಪನೆಯನ್ನು ಕೃತಕವಾಗಿ ಸೃಷ್ಟಿಸಿದೆ. ಇದರಿಂದ ಮಾನವ ಸಮಾಜದಲ್ಲಿ ಈಗ ವಾಸ್ತವವಾಗಿ ಮದುವೆಯೆನ್ನುವುದು ಕಲ್ಪನೆಯಷ್ಟೇ ಆಗಿದೆ. ಹೆಂಗಸಿನ ನೈತಿಕ ಸ್ಥಿತಿಯೂ ಈಗ ಅಷ್ಟೇನೂ ಚೆನ್ನಾಗಿಲ್ಲ. ಹೀಗೆ ರಾಕ್ಷಸರು ಸಮಾಜಕ್ಕೆ ಒಳಿತಾಗುವ ಯಾವುದೇ ಬೋಧನೆಯನ್ನು ಒಪ್ಪಿಕೊಳ್ಳುವುದಿಲ್ಲ. ಅವರು ಮಹರ್ಷಿಗಳ ಅನುಭವವನ್ನೂ ಋಷಿಗಳು ವಿಧಿಸಿರುವ ನಿಯಮ ನಿಬಂಧನೆಗಳನ್ನೂ ಅನುಸರಿಸದೆ ಇರುವುದರಿಂದ ರಾಕ್ಷಸೀಜನದ ಸ್ಥಿತಿಯು ಈಗ ತುಂಬ ದುಃಖಕರವಾಗಿದೆ.

ಶ್ಲೋಕ - 8

ಅಸತ್ಯಮಪ್ರತಿಷ್ಠಂ ತೇ ಜಗದಾಹುರನೀಶ್ವರಮ್ |

ಅಪರಸ್ಪರಸಮ್ಮೂಢಂ ಕಿಮನ್ಯತ್ ಕಾಮಹೈತುಕಮ್ ||೮||

ಅಸತ್ಯಮ್—ನಿಜವಲ್ಲದ್ದು; ಅಪ್ರತಿಷ್ಠಮ್—ಆಧಾರವಿಲ್ಲದ್ದು; ತೇ—ಅವರು; ಜಗತ್—

ವಿಶ್ವಾಭಿವ್ಯಕ್ತಿಯು; ಆಹುಃ—ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ; ಅನೀಶ್ವರಮ್—ನಿಯಂತ್ರಕನಿಲ್ಲದ್ದು; ಅಪರಸ್ಪರ—ಕಾರಣವಿಲ್ಲದೆ; ಸಮ್ನೂತಂ—ಹುಟ್ಟಿದುದು; ಕಿಮ್ ಅನ್ಯತ್—ಇತರ ಕಾರಣವಿಲ್ಲ; ಕಾಮಹೈತುಕಮ್—ಅದು ಕಾಮನಿಮಿತ್ತ ಮಾತ್ರದಿಂದ ಆಗಿದೆ.

ಅನುವಾದ

ಈ ಜಗತ್ತು ಅಸತ್ಯ, ಅದಕ್ಕೆ ಆಧಾರವಿಲ್ಲ, ಅದನ್ನು ನಿಯಂತ್ರಿಸುವ ದೇವರಿಲ್ಲ ಎಂದು ಅವರು ಹೇಳುವರು. ಇದು ಕಾಮದಿಂದ ಹುಟ್ಟಿದ್ದು ಮತ್ತು ಕಾಮವಲ್ಲದೆ ಬೇರೇನೂ ಕಾರಣವಿಲ್ಲ ಎಂದು ಅವರು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ.

ಭಾವಾರ್ಥ

ರಾಕ್ಷಸರು ಪ್ರಪಂಚವು ಕಾಲ್ಪನಿಕ ದೃಶ್ಯಗಳ ಮಾಲೆ ಅಷ್ಟೆ ಎಂದು ಭಾವಿಸುತ್ತಾರೆ. ಕಾರ್ಯಕಾರಣವಿಲ್ಲ, ನಿಯಂತ್ರಕನಿಲ್ಲ, ಉದ್ದೇಶವಿಲ್ಲ, ಎಲ್ಲವೂ ಅವಾಸ್ತವ; ಈ ವಿಶ್ವದ ಅಭಿವ್ಯಕ್ತಿಯು ಆಕಸ್ಮಿಕವಾದ ಕ್ರಿಯೆ, ಪ್ರತಿಕ್ರಿಯೆಗಳಿಂದ ಮೂಡುತ್ತದೆ ಎಂದು ಅವರು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಜಗತ್ತನ್ನು ದೇವರು ಒಂದು ನಿರ್ದಿಷ್ಟ ಉದ್ದೇಶಕ್ಕಾಗಿ ಸೃಷ್ಟಿಸಿದ್ದಾನೆ ಎಂದು ಅವರು ಭಾವಿಸುವುದಿಲ್ಲ. ಅವರಿಗೆ ಅವರದೇ ಸಿದ್ಧಾಂತವಿದೆ; ಜಗತ್ತು ತನ್ನದೇ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಆಗಿದೆ ಮತ್ತು ಅದರ ಹಿಂದೆ ದೇವರಿದ್ದಾನೆ ಎಂದು ನಂಬಲು ಕಾರಣವೇನೂ ಇಲ್ಲ ಎಂಬುದೇ ಅವರ ಸಿದ್ಧಾಂತ. ಅವರಿಗೆ ಚೇತನಕ್ಕೂ ಜಡವಸ್ತುವಿಗೂ ವ್ಯತ್ಯಾಸವಿಲ್ಲ. ಅವರು ಪರಮಾತ್ಮನನ್ನು ಒಪ್ಪುವುದಿಲ್ಲ. ಎಲ್ಲವೂ ಜಡವಸ್ತುವಷ್ಟೇ; ಇಡೀ ವಿಶ್ವವು ಅಜ್ಞಾನದ ಮುದ್ದೆ ಎಂದು ಅವರು ಭಾವಿಸುತ್ತಾರೆ. ಅವರ ಅಭಿಪ್ರಾಯದಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲವೂ ಶೂನ್ಯವೇ; ಅಸ್ತಿತ್ವದಲ್ಲಿರುವುದೆಲ್ಲವೂ ಗ್ರಹಿಕೆಯ ಅಜ್ಞಾನದಿಂದ ಉಂಟಾದುವು. ವಾಸ್ತವವಾಗಿ ಅಸ್ತಿತ್ವದಲ್ಲಿರುವ ಎಷ್ಟೋ ವಸ್ತುಗಳನ್ನು ನಾವು ಕನಸಿನಲ್ಲಿ ಸೃಷ್ಟಿಸುತ್ತೇವೆ. ಆದರೆ ಎಚ್ಚಿತ್ತ ಮೇಲೆ ಅವೆಲ್ಲವೂ ಕೇವಲ ಕನಸು ಎಂದು ಅರಿಯುತ್ತೇವೆ. ಇದೇ ರೀತಿ ವೈವಿದ್ಯದ ಅಭಿವ್ಯಕ್ತಿಯೆಲ್ಲ ಅಜ್ಞಾನದ ಪ್ರದರ್ಶನ ಮಾತ್ರ ಎಂದು ಅವರು ಭಾವಿಸುತ್ತಾರೆ. ವಾಸ್ತವವಾಗಿ ರಾಕ್ಷಸರು ಬದುಕು ಕನಸು ಎಂದು ಹೇಳಿದರೂ ಈ ಕನಸನ್ನು ಸವಿಯುವುದರಲ್ಲಿ ಅವರು ಬಹು ಗಟ್ಟಿಗರು. ಆದುದರಿಂದ ಜ್ಞಾನವನ್ನು ಪಡೆಯುವುದರ ಬದಲು ಅವರು ತಮ್ಮ ಕನಸಿನ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚು ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ತೊಡಗಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ. ಮಗುವು ಗಂಡಸು ಮತ್ತು ಹೆಂಗಸಿನ ಕೂಟದ ಪರಿಣಾಮವಷ್ಟೇ. ಆದುದರಿಂದ ಈ ಜಗತ್ತು ಆತ್ಮವೇ ಇಲ್ಲದೆ ಹುಟ್ಟಿದೆ ಎಂದು ಅವರು ನಿರ್ಣಯಿಸುತ್ತಾರೆ. ಅವರ ಮಟ್ಟಿಗೆ ಜಡವಸ್ತುವಿನ ಸಂಯೋಗವೇ ಜೀವಿಗಳ ಉತ್ಪತ್ತಿಗೆ ಕಾರಣ. ಆತ್ಮದ ಅಸ್ತಿತ್ವದ ಪ್ರಶ್ನೆಯೇ ಇಲ್ಲ. ಕಾರಣವೇ ಇಲ್ಲದೆ ಬೆವರಿನಿಂದ ಮತ್ತು ಹೆಣದಿಂದ ಅನೇಕ ಜೀವಂತ ಪ್ರಾಣಿಗಳು ಸೃಷ್ಟಿಯಾಗುವಂತೆ ಇಡೀ ಜೀವಜಗತ್ತು ವಿಶ್ವದ ಅಭಿವ್ಯಕ್ತಿಯ ಐಹಿಕ ಸಂಯೋಗಗಳಿಂದ ಮೂಡಿಬಂದಿದೆ. ಆದುದರಿಂದ ಈ ಅಭಿವ್ಯಕ್ತಿಗೆ ಐಹಿಕ ಪ್ರಕೃತಿಯೇ ಕಾರಣ, ಬೇರೆ ಕಾರಣವಿಲ್ಲ ಎಂದು ಅವರ ವಾದ. ಭಗವದ್ಗೀತೆಯಲ್ಲಿ ಕೃಷ್ಣನು ಹೇಳಿರುವ ಮಾತುಗಳಲ್ಲಿ ಅವರಿಗೆ ನಂಬಿಕೆಯಿಲ್ಲ— **ಮಯಾದ್ಯಕ್ಷೇಣ ಪ್ರಕೃತಿಃ ಸೂಯತೇ ಸಚರಾಚರಮ್** "ಇಡೀ ಐಹಿಕ ಪ್ರಪಂಚವು ನನ್ನ ಆದೇಶಕ್ಕೆ ಅನುಗುಣವಾಗಿ ಮುಂದುವರಿಯುತ್ತಿದೆ", ಎಂದರೆ ಪ್ರಪಂಚದ ಸೃಷ್ಟಿಯ ವಿಷಯವು ರಾಕ್ಷಸರಿಗೆ ಪರಿಪೂರ್ಣವಾಗಿ ತಿಳಿಯದು. ಅವರಲ್ಲಿ ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬನಿಗೂ ತನ್ನದೇ ಆದ ವಿಶಿಷ್ಟ

ಸಿದ್ಧಾಂತವಿರುತ್ತದೆ. ಅವರ ಅಭಿಪ್ರಾಯದಲ್ಲಿ ಧರ್ಮಗ್ರಂಥಗಳ ಒಂದು ವ್ಯಾಖ್ಯಾನ ಇನ್ನೊಂದು ವ್ಯಾಖ್ಯಾನದಷ್ಟೇ ಯೋಗ್ಯವಾದದ್ದು. ಶಾಸ್ತ್ರಗಳ ಆದೇಶಗಳ ಪ್ರಮಾಣೀಕೃತ ತಿಳುವಳಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಅವರಿಗೆ ವಿಶ್ವಾಸವಿಲ್ಲ.

ಶ್ಲೋಕ - 9

ಏತಾಂ ದೃಷ್ಟಿಮವಷ್ಟಭ್ಯ ನಷ್ಟಾತ್ಮಾನೋಽಲ್ಪಬುದ್ಧಯಃ |
ಪ್ರಭವನ್ತುಗ್ರಹಮಾರ್ಗಾಃ ಕ್ಷಯಾಯ ಜಗತೋಽಹಿತಾಃ ||೯||

ಏತಾಮ್—ಈ; ದೃಷ್ಟಿಮ್—ದೃಷ್ಟಿಯನ್ನು; ಅವಷ್ಟಭ್ಯ—ಸ್ತ್ರೀಕರಿಸಿ; ನಷ್ಟ—ಕಳೆದುಕೊಂಡು; ಆತ್ಮಾನಃ—ತಮ್ಮನ್ನು; ಅಲ್ಪಬುದ್ಧಯಃ—ಮಂದಮತಿಗಳು; ಪ್ರಭವನ್ತಿ—ಏಳಿಗೆ ಹೊಂದುವರು; ಉಗ್ರಹಮಾರ್ಗಾಃ—ದುಃಖಮಯ ಕಾರ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ನಿರತರಾಗಿ; ಕ್ಷಯಾಯ—ನಾಶಕ್ಕಾಗಿ; ಜಗತಃ—ಜಗತ್ತಿನ; ಅಹಿತಾಃ—ಅಹಿತಕರರಾಗಿ.

ಅನುವಾದ

ಇಂತಹ ನಿರ್ಣಯಗಳನ್ನು ಅನುಸರಿಸುವ ರಾಕ್ಷಸೀ ಸ್ವಭಾವದವರು ನಷ್ಟಾತ್ಮರು. ಅವರಿಗೆ ಬುದ್ಧಿಯಿಲ್ಲ; ಅವರು ಜಗತ್ತಿನ ನಾಶಕ್ಕೆ ಕಾರಣವಾಗುವ ಉಗ್ರಹರ್ಮಗಳನ್ನು ಮಾಡುತ್ತಾರೆ.

ಭಾವಾರ್ಥ

ರಾಕ್ಷಸೀ ಸ್ವಭಾವದವರು ಪ್ರಪಂಚವನ್ನು ನಾಶಕ್ಕೆ ಒಯ್ಯುವ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳಲ್ಲಿ ನಿರತರಾಗಿರುತ್ತಾರೆ. ಅವರು ಅಲ್ಪಬುದ್ಧಿಯವರೆಂದು ಪ್ರಭುವು ಇಲ್ಲಿ ಹೇಳುತ್ತಾನೆ. ದೇವರ ಕಲ್ಪನೆ ಇಲ್ಲದಿರುವ ಪ್ರಾಪಂಚಿಕವಾದಿಗಳು ತಾವು ಪ್ರಗತಿಹೊಂದುತ್ತಿದ್ದೇವೆ ಎಂದು ಭಾವಿಸುತ್ತಾರೆ. ಆದರೆ ಭಗವದ್ಗೀತೆಯ ಪ್ರಕಾರ ಅವರು ಬುದ್ಧಿಯಿಲ್ಲದ ಮೂರ್ಖರು. ಅವರು ಈ ಐಹಿಕ ಜಗತ್ತನ್ನು ಸಾಧ್ಯವಾದಷ್ಟು ಭೋಗಿಸಲು ಪ್ರಯತ್ನಿಸುತ್ತಾರೆ; ಆದುದರಿಂದ ಇಂದ್ರಿಯತ್ಯಕ್ತಿಗೆ ಹೊಸದೇನನ್ನಾದರೂ ಸೃಷ್ಟಿಸುವುದರಲ್ಲೇ ಸದಾ ಮಗ್ನರಾಗಿರುತ್ತಾರೆ. ಇಂತಹ ಪ್ರಾಪಂಚಿಕ ಹೊಸ ಸೃಷ್ಟಿಗಳು ಮನುಷ್ಯನ ನಾಗರಿಕತೆಯ ಮುನ್ನಡೆ ಎಂದು ಭಾವಿಸುತ್ತಾರೆ. ಆದರೆ ಇದರ ಪರಿಣಾಮವೆಂದರೆ ಜನರು ಹೆಚ್ಚು ಹೆಚ್ಚು ಹಿಂಸಾಪ್ರವೃತ್ತಿಯವರಾಗುತ್ತಾರೆ ಮತ್ತು ಕ್ರೂರಿಗಳಾಗುತ್ತಾರೆ. ಪ್ರಾಣಿಗಳ ವಿಷಯದಲ್ಲಿಯೂ ಇತರ ಮನುಷ್ಯರ ವಿಷಯದಲ್ಲಿಯೂ ಹೆಚ್ಚು ಕ್ರೂರಿಗಳಾಗುತ್ತಾರೆ. ಅವರಿಗೆ ಒಬ್ಬರೊಡನೆ ಇನ್ನೊಬ್ಬರು ಹೇಗೆ ನಡೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕು ಎನ್ನುವುದು ತಿಳಿಯದು. ಆಸುರೀ ಸ್ವಭಾವದ ಜನರಲ್ಲಿ ಪ್ರಾಣಿಹತ್ಯೆಯು ಎದ್ದುಕಾಣುತ್ತದೆ. ಅವರು ಕಟ್ಟಕಡೆಗೆ ಎಲ್ಲರಿಗೂ ವಿನಾಶವನ್ನು ತರುವ ಏನನ್ನಾದರೂ ಕಂಡುಹಿಡಿಯುತ್ತಾರೆ ಅಥವಾ ಸೃಷ್ಟಿಸುತ್ತಾರೆ. ಆದುದರಿಂದ ಇಂತಹ ಜನರನ್ನು ಪ್ರಪಂಚದ ಶತ್ರುಗಳೆಂದು ಭಾವಿಸಲಾಗುತ್ತದೆ. ಈ ಶ್ಲೋಕವು ಪರೋಕ್ಷವಾಗಿ ಮುಂದೆ ಬರಲಿದ್ದ ಅಣ್ಣಸ್ಮೃತಗಳ ಸೃಷ್ಟಿಯನ್ನು ನಿರೀಕ್ಷಿಸುತ್ತದೆ; ಇಂದು ಇಡೀ ಜಗತ್ತು ಅಣ್ಣಸ್ಮೃತಗಳ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಹೆಮ್ಮೆಪಡುತ್ತದೆ. ಯಾವ ಕ್ಷಣದಲ್ಲಾದರೂ ಯುದ್ಧವಾಗಬಹುದು, ಮತ್ತು ಈ ಅಣ್ಣಸ್ಮೃತಗಳು ವಿನಾಶವನ್ನೇ ಮಾಡಬಹುದು. ಇಂತಹ ವಸ್ತುಗಳನ್ನು ಸೃಷ್ಟಿಸುವುದೇ ಪ್ರಪಂಚದ ವಿನಾಶಕ್ಕಾಗಿ

ಮಾತ್ರ; ಅದನ್ನು ಇಲ್ಲಿ ಸೂಚಿಸಿದೆ. ದೇವರಲ್ಲಿ ನಂಬಿಕೆ ಇಲ್ಲದಿರುವುದರಿಂದ ಮನುಷ್ಯ ಸಮಾಜದಲ್ಲಿ ಇಂತಹ ಅಸ್ತ್ರಗಳನ್ನು ಸೃಷ್ಟಿಮಾಡುತ್ತಾರೆ; ಜಗತ್ತಿನ ಶಾಂತಿ ಮತ್ತು ಶ್ರೇಯಸ್ಸು ಅವುಗಳ ಉದ್ದೇಶವಲ್ಲ.

ಶ್ಲೋಕ - 10

ಕಾಮಮಾಶ್ರಿತ್ಯ ದುಷ್ಟೂರಂ ದಮ್ಭಮಾನಮದಾನ್ವಿತಾಃ |

ಮೋಹಾದ್ ಗೃಹೀತ್ವಾಸದ್ ಗ್ರಾಹಾನ್ ಪ್ರವರ್ತಂತೇಽಶುಚಿವ್ರತಾಃ ||೧೦||

ಕಾಮಮ್—ಕಾಮವನ್ನು; ಆಶ್ರಿತ್ಯ—ಆಶ್ರಯಿಸಿ; ದುಷ್ಟೂರಮ್—ಪೂರೈಸಲಾಗದ; ದಮ್ಭ—ಗರ್ವ; ಮಾನ—ಮಿಥ್ಯಾ ಮರ್ಯಾದೆ; ಮದಅನ್ವಿತಾಃ—ಮದಗಳಿಂದ ಕೂಡಿ; ಮೋಹಾತ್—ಭ್ರಮೆಯಿಂದ; ಗೃಹೀತ್ವಾ—ಗ್ರಹಿಸಿ; ಅಸತ್—ಅಶಾಶ್ವತವಾದ; ಗ್ರಾಹಾನ್—ವಸ್ತುಗಳನ್ನು; ಪ್ರವರ್ತಂತೇ—ಮೆರೆಯುತ್ತಾರೆ; ಅಶುಚಿ—ಅಶುಚಿಯಾದ; ವ್ರತಾಃ—ವರ್ತನೆಯುಳ್ಳವರಾಗಿ.

ಅನುವಾದ

ತೃಪ್ತಿಯೇ ಆಗದ ಕಾಮವನ್ನು ಆಶ್ರಯಿಸಿ ಡಂಭ ಮತ್ತು ಒಣಪ್ರತಿಷ್ಠೆಗಳ ಉನ್ಮಾದದಲ್ಲಿ ಮೈಮರೆತು ಆಸುರೀ ಸ್ವಭಾವದವರು ಮೋಹಕ್ಕೊಳಗಾಗುತ್ತಾರೆ. ಅಶಾಶ್ವತವಾದ ವಿಷಯಗಳಿಂದ ಆಕರ್ಷಿತರಾಗಿ ಸದಾ ಅಶುಚಿಕರ್ಮಗಳಿಗೆ ಬದ್ಧರಾಗಿರುತ್ತಾರೆ.

ಭಾವಾರ್ಥ

ಆಸುರೀ ಮನೋಧರ್ಮವನ್ನು ಇಲ್ಲಿ ವರ್ಣಿಸಿದೆ. ರಾಕ್ಷಸರ ಕಾಮಕ್ಕೆ ತೃಪ್ತಿಯೇ ಇಲ್ಲ. ಐಹಿಕ ಭೋಗದಲ್ಲಿ ತೃಪ್ತಿಯೇ ಇಲ್ಲದ ತಮ್ಮ ಬಯಕೆಯನ್ನು ಬೆಳೆಸುತ್ತಾ, ಬೆಳೆಸುತ್ತಾ ಹೋಗುತ್ತಾರೆ. ಅಶಾಶ್ವತವಾದ ವಸ್ತುಗಳನ್ನು ಸ್ವೀಕರಿಸುವುದರಿಂದ ಅವರು ಸದಾ ಆತಂಕದಿಂದ ತುಂಬಿದ್ದರೂ ಮಾಯೆಯ ಕಾರಣದಿಂದ ಇಂತಹ ಕರ್ಮಗಳಲ್ಲಿ ನಿರತರಾಗಿಯೇ ಇರುತ್ತಾರೆ. ಅವರಿಗೆ ಜ್ಞಾನವಿಲ್ಲ; ತಾವು ತಪ್ಪುದಾರಿಯಲ್ಲಿ ಹೋಗುತ್ತಿದ್ದೇವೆ ಎಂದು ಅವರು ಹೇಳಲಾರರು. ಅಶಾಶ್ವತವಾದ ವಸ್ತುಗಳನ್ನು ಸ್ವೀಕರಿಸಿ ಆಸುರೀ ಸ್ವಭಾವದ ಈ ಜನರು ತಮ್ಮದೇ ದೇವರನ್ನು ಮತ್ತು ತಮ್ಮವೇ ಸ್ತೋತ್ರಗಳನ್ನು ಸೃಷ್ಟಿಮಾಡುತ್ತಾರೆ ಮತ್ತು ಅವುಗಳಂತೆಯೇ ಸಂಕೀರ್ತನೆ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ಇದರ ಪರಿಣಾಮವೆಂದರೆ ಅವರು ಎರಡು ವಿಷಯಗಳಿಂದ ಆಕರ್ಷಿತರಾಗುತ್ತಾರೆ — ಕಾಮಭೋಗ ಮತ್ತು ಐಹಿಕ ಸಂಪತ್ತಿನ ಶೇಖರಣೆ. ಅಶುಚಿವ್ರತಾಃ, 'ಅಶುಚಿವ್ರತಗಳು' ಎನ್ನುವ ಮಾತು ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಬಹಳ ಮಹತ್ವದ್ದು. ಇಂತಹ ಆಸುರೀ ಜನರಿಗೆ ಮದ್ಯ, ಸ್ತ್ರೀ, ಜೂಜು ಮತ್ತು ಮಾಂಸಭಕ್ಷಣೆ ಇವುಗಳದೇ ಆಕರ್ಷಣೆ. ಇವು ಅವರ ಅಶುಚಿಯಾದ ಅಭ್ಯಾಸಗಳು. ಅಹಂಕಾರ ಮತ್ತು ಒಣಪ್ರತಿಷ್ಠೆಗಳಿಂದ ಪ್ರೇರಿತರಾಗಿ ಅವರು ವೈದಿಕ ಆದೇಶಗಳು ಒಪ್ಪದ ಕೆಲವು ಧಾರ್ಮಿಕ ತತ್ವಗಳನ್ನು ಸೃಷ್ಟಿಸುತ್ತಾರೆ. ಇಂತಹ ಆಸುರೀ ಸ್ವಭಾವದ ಜನರು ಜಗತ್ತಿನಲ್ಲಿ ಅತ್ಯಂತ ಅಸಹ್ಯವನ್ನುಂಟುಮಾಡುವ ಜನರಾದರೂ ಕೃತಕ ರೀತಿಗಳಲ್ಲಿ ಜಗತ್ತು ಅವರಿಗೆ ಸುಳ್ಳು ಗೌರವವನ್ನು ಸೃಷ್ಟಿಸುತ್ತದೆ. ನರಕದ ಕಡೆಗೆ ಜಾರುತ್ತಿದ್ದರೂ ತಾವು ತುಂಬ ಮುಂದುವರಿದವರು ಎಂದು ಅವರು ಭಾವಿಸುತ್ತಾರೆ.

ಶ್ಲೋಕ 11-12

ಚಿನ್ತಾಮಪರಿಮೇಯಾಂ ಚ ಪ್ರಲಯನ್ತಾಮುಪಾಶ್ರಿತಾಃ |
ಕಾಮೋಪಭೋಗಪರಮಾ ಏತಾವದಿತಿ ನಿಶ್ಚಿತಾಃ ||೧೧||

ಆಶಾಪಾಶತತ್ಯರ್ಥದ್ವಾಃ ಕಾಮಕ್ರೋಧಪರಾಯಣಾಃ |

ಈಹನ್ತೇ ಕಾಮಭೋಗಾರ್ಥಮನ್ಯಾಯೇನಾರ್ಥಸೌಖ್ಯಯಾನ್ ||೧೨||

ಚಿನ್ತಾಮ್—ಭಯ ಮತ್ತು ಆತಂಕಗಳನ್ನು; ಅಪರಿಮೇಯಾಮ್—ಅಳತೆಗೆ ನಿಲುಕದ; ಚ—ಮತ್ತು;
ಪ್ರಲಯ ಅನ್ತಾಮ್—ಮರಣದವರೆಗೆ; ಉಪಾಶ್ರಿತಾಃ—ಆಶ್ರಯಿಸಿ; ಕಾಮ ಉಪಭೋಗ—
ಇಂದ್ರಿಯತೃಪ್ತಿಯೆ; ಪರಮಾಃ—ಜೀವನದ ಅತ್ಯುನ್ನತ ಗುರಿ ಉಳ್ಳವರಾಗಿ; ಏತಾವತ್—ಹೀಗೆ;
ಇತಿ—ಈ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ; ನಿಶ್ಚಿತಾಃ—ಎಂದು ನಿಶ್ಚಯಿಸಿಕೊಂಡು; ಆಶಾ ಪಾಶ—ಆಶೆಯ ಬಲೆಯ;
ತತ್ಯೇ—ನೂರಾರರಿಂದ; ಬದ್ಧಾಃ—ಬದ್ಧರಾಗಿ; ಕಾಮ—ಕಾಮ; ಕ್ರೋಧ—ಕೋಪಗಳ; ಪರಾಯಣಾಃ
—ಮನೋಭಾವದಲ್ಲಿಯೇ ಯಾವಾಗಲೂ ಇರುತ್ತಾ; ಈಹನ್ತೇ—ಬಯಸುತ್ತಾರೆ; ಕಾಮ—ಕಾಮ;
ಭೋಗ—ಇಂದ್ರಿಯ ಭೋಗಗಳ; ಅರ್ಥಮ್—ಉದ್ದೇಶಕ್ಕಾಗಿ; ಅನ್ಯಾಯೇನ—ಅನ್ಯಾಯದಿಂದ;
ಅರ್ಥ—ಸಂಪತ್ತಿನ; ಸೌಖ್ಯಯಾನ್—ಸಂಗ್ರಹವನ್ನು.

ಅನುವಾದ

ಇಂದ್ರಿಯ ಭೋಗವೇ ಮಾನವ ನಾಗರಿಕತೆಯ ಮುಖ್ಯ ಅಗತ್ಯ ಎಂದು ಅವರು ನಂಬುತ್ತಾರೆ.
ಹೀಗೆ ಬದುಕಿನ ಕೊನೆಯವರೆಗೆ ಅವರದು ಅಳೆಯಲಾಗದ ಆತಂಕ. ಲಕ್ಷಾಂತರ ಬಯಕೆಗಳ ಬಲೆಯಲ್ಲಿ
ಸಿಕ್ಕಿಬಿದ್ದು ಕಾಮಕ್ರೋಧಗಳಲ್ಲಿ ತನ್ಮಯರಾಗಿ ಅವರು ಇಂದ್ರಿಯ ತೃಪ್ತಿಗಾಗಿ ಅನ್ಯಾಯವಾದ
ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಹಣವನ್ನು ಸಂಗ್ರಹಿಸುತ್ತಾರೆ.

ಭಾವಾರ್ಥ

ಇಂದ್ರಿಯ ಭೋಗವೇ ಬದುಕಿನ ಪರಮಗುರಿ ಎಂದು ರಾಕ್ಷಸೀ ಸ್ವಭಾವದವರು
ಒಪ್ಪುತ್ತಾರೆ. ಸಾಯುವವರೆಗೆ ಈ ಪರಿಕಲ್ಪನೆಯನ್ನೇ ಸಾಧಿಸುತ್ತಾರೆ. ಸಾವಿನಾಚೆಯ ಬದುಕಿನಲ್ಲಿ
ಅವರಿಗೆ ನಂಬಿಕೆಯಿಲ್ಲ; ತನ್ನ ಕರ್ಮಗಳಿಗೆ ಅನುಗುಣವಾಗಿ ಮನುಷ್ಯನು ಬೇರೆ ಬೇರೆ ರೀತಿಗಳ
ದೇಹಗಳನ್ನು ಪಡೆಯುತ್ತಾನೆ ಎಂದು ಅವರಿಗೆ ನಂಬಿಕೆಯಿಲ್ಲ. ಅವರ ಬದುಕಿನ ಯೋಜನೆಗಳು
ಮುಗಿಯುವುದೇ ಇಲ್ಲ. ಅವರು ಯೋಜನೆಯಾದ ಮೇಲೆ ಯೋಜನೆಯನ್ನು ಸಿದ್ಧಗೊಳಿಸುತ್ತಾ
ಹೋಗುತ್ತಾರೆ. ಅವುಗಳಿಗೆ ಮುಕ್ತಾಯವೇ ಇಲ್ಲ. ಇಂತಹ ಆಸುರೀ ಸ್ವಭಾವದ ಒಬ್ಬ ವ್ಯಕ್ತಿಯ
ವೈಯಕ್ತಿಕ ಅನುಭವ ನಮಗಿದೆ. ಇನ್ನೇನು ಸಾಯುವಾಗಲೂ ಅವನು ತನ್ನ ಯೋಜನೆಗಳು
ಮುಗಿದಿಲ್ಲ, ಆದದ್ದರಿಂದ ತನ್ನ ಆಯುಷ್ಯನ್ನು ಇನ್ನು ನಾಲ್ಕು ವರ್ಷಗಳ ಕಾಲ ಹೆಚ್ಚಿಸಬೇಕೆಂದು
ವೈದ್ಯರನ್ನು ಬೇಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದ. ವೈದ್ಯನು ಆಯುಷ್ಯನ್ನು ಒಂದು ಕ್ಷಣದ ಮಟ್ಟಿಗೂ ಹೆಚ್ಚಿಸಲಾರ
ಎನ್ನುವುದು ಇಂತಹ ಮೂರ್ಖರಿಗೆ ತಿಳಿಯದು. ಎಚ್ಚರಿಕೆಯ ಪತ್ರವನ್ನು ಕೊಟ್ಟಮೇಲೆ ಮನುಷ್ಯನ
ಅಪೇಕ್ಷೆಯ ಪರಿಗಣನೆಯೇ ಇಲ್ಲ. ಮನುಷ್ಯನು ಅನುಭವಿಸಲು ನಿಗದಿಮಾಡಿರುವ ಕಾಲಕ್ಕೆ
ಒಂದುಕ್ಷಣವನ್ನು ಸೇರಿಸುವುದಕ್ಕೂ ಪ್ರಕೃತಿಯ ನಿಯಮಗಳು ಅವಕಾಶ ಕೊಡುವುದಿಲ್ಲ.

ದೇವರಲ್ಲಾಗಲೀ ತನ್ನೊಳಗಿರುವ ಪರಮಾತ್ಮನಲ್ಲಾಗಲೀ ನಂಬಿಕೆಯಿಲ್ಲದ ಆಸುರೀ ಸ್ವಭಾವದ ಮನುಷ್ಯನು ಇಂದ್ರಿಯತೃಪ್ತಿಗಾಗಿ ಮಾತ್ರವೇ ಎಲ್ಲ ವಿಧದ ಪಾಪಕರ್ಮಗಳನ್ನು ಮಾಡುತ್ತಾನೆ. ತನ್ನ ಹೃದಯದಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬ ಸಾಕ್ಷಿ ಕುಳಿತಿದ್ದಾನೆ ಎಂದು ಅವನಿಗೆ ತಿಳಿಯದು. ವ್ಯಕ್ತಿಗತ ಆತ್ಮದ ಕರ್ಮಗಳನ್ನು ಪರಮಾತ್ಮನು ವೀಕ್ಷಿಸುತ್ತಿರುತ್ತಾನೆ. ಉಪನಿಷತ್ತುಗಳಲ್ಲಿ ಹೇಳಿರುವಂತೆ ಒಂದು ಮರದ ಮೇಲೆ ಎರಡು ಪಕ್ಷಿಗಳು ಕುಳಿತಿವೆ. ಒಂದು ಕ್ರಿಯೆಯಲ್ಲಿ ನಿರತವಾಗಿದ್ದು, ರೆಂಬೆಯಲ್ಲಿನ ಹಣ್ಣುಗಳನ್ನು ಸವಿಯುತ್ತಿರುತ್ತದೆ ಅಥವಾ ಅವುಗಳಿಂದ ಕಷ್ಟಪಡುತ್ತಿರುತ್ತದೆ; ಇನ್ನೊಂದು ಸಾಕ್ಷಿಯಾಗಿ ನೋಡುತ್ತಿರುತ್ತದೆ. ಆಸುರೀ ಸ್ವಭಾವದವನಿಗೆ ವೈದಿಕ ಧರ್ಮಗ್ರಂಥಗಳ ತಿಳುವಳಿಕೆಯಿಲ್ಲ. ಅವನಿಗೆ ಶ್ರದ್ಧೆಯೂ ಇಲ್ಲ. ಆದುದರಿಂದ ಪರಿಣಾಮ ಏನೇ ಆಗಲಿ, ಇಂದ್ರಿಯಭೋಗಕ್ಕಾಗಿ ಏನನ್ನು ಬೇಕಾದರೂ ಮಾಡುವ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯವು ತನಗಿದೆ ಎಂದು ಭಾವಿಸುತ್ತಾನೆ.

ಶ್ಲೋಕ 13-15

ಇದಮದ್ಯ ಮಯಾ ಲಬ್ಧಮಿಮಂ ಪ್ರಾಪ್ನೇ ಮನೋರಥಮ್ |

ಇದಮಸ್ತೀದಮಪಿ ಮೇ ಭವಿಷ್ಯತಿ ಪುನರ್ಧನಮ್ ||೧೩||

ಅಸೌ ಮಯಾ ಹತಃ ಶತ್ರುಹರ್ನಿಷ್ಯೇ ಚಾಪರಾನಪಿ |

ಈಶ್ವರೋಽಹಮಹಂ ಭೋಗೀ ಸಿದ್ಧೋಽಹಂ ಬಲವಾನ್ ಸುಖೀ ||೧೪||

ಆಡ್ಯೋಽಭಿಜನವಾನಸ್ಮಿ ಕೋಽನ್ಯೋಽಸ್ಮಿ ಸದೃಶೋ ಮಯಾ |

ಯಕ್ಷ್ಮೀ ದಾಸ್ಯಾಮಿ ಮೋದಿಷ್ಯೇ ಇತ್ಯಚ್ಛಾನವಿಮೋಹಿತಾಃ ||೧೫||

ಇದಮ್—ಇದನ್ನು; ಅದ್ಯ—ಈ ದಿನ; ಮಯಾ—ನನ್ನಿಂದ; ಲಬ್ಧಮ್—ಪಡೆಯಲಾಗಿದೆ; ಇಮಮ್—ಇದನ್ನು; ಪ್ರಾಪ್ನೇ—ಪಡೆಯುತ್ತೇನೆ; ಮನಃ ರಥಮ್—ನನ್ನ ಇಚ್ಛೆಗನುಗುಣವಾಗಿ; ಇದಮ್—ಇದು; ಅಸ್ತಿ—ಇದೆ; ಇದಮ್—ಇದು; ಅಪಿ—ಕೂಡ; ಮೇ—ನನ್ನ; ಭವಿಷ್ಯತಿ—ಮುಂದೆ ವೃದ್ಧಿಸುವುದು; ಪುನಃ—ಮತ್ತೆ; ಧನಮ್—ಸಂಪತ್ತು; ಅಸೌ—ಆ; ಮಯಾ—ನನ್ನಿಂದ; ಹತಃ—ಕೊಲ್ಲಲ್ಪಟ್ಟಿದ್ದಾನೆ; ಶತ್ರುಃ—ವೈರಿಯು; ಹರ್ನಿಷ್ಯೇ—ಕೊಲ್ಲುತ್ತೇನೆ; ಚ—ಕೂಡ; ಅಪರಾನ್—ಬೇರೆಯವರನ್ನು; ಅಪಿ—ಖಂಡಿತವಾಗಿಯೂ; ಈಶ್ವರಃ—ಪ್ರಭುವು; ಅಹಮ್—ನಾನು; ಅಹಮ್—ನಾನು; ಭೋಗೀ—ಭೋಗಿಸುವವನು; ಸಿದ್ಧಃ—ಸಿದ್ಧನು; ಅಹಮ್—ನಾನು; ಬಲವಾನ್—ಬಲಶಾಲಿಯು; ಸುಖೀ—ಸುಖಿಯು; ಆಡ್ಯಃ—ಶ್ರೀಮಂತನು; ಅಭಿಜನವಾನ್—ಸಿರಿವಂತ ಬಂಧುಗಳಿಂದ ಸುತ್ತವರಿಯಲ್ಪಟ್ಟವನು; ಅಸ್ಮಿ—ಆಗಿದ್ದೇನೆ; ಕಃ—ಯಾರು; ಅನ್ಯಃ—ಬೇರೆಯವರು; ಅಸ್ತಿ—ಇದ್ದಾರೆ; ಸದೃಶಃ—ಸಮಾನರು; ಮಯಾ—ನನಗೆ; ಯಕ್ಷ್ಮೀ—ಯಜ್ಞಮಾಡುತ್ತೇನೆ, ದಾಸ್ಯಾಮಿ—ದಾನನೀಡುತ್ತೇನೆ; ಮೋದಿಷ್ಯೇ—ಸಂತೋಷಿಸುತ್ತೇನೆ; ಇತಿ—ಹೀಗೆ; ಅಚ್ಛಾನ—ಅಚ್ಛಾನದಿಂದ; ವಿಮೋಹಿತಾಃ—ಭ್ರಾಂತರಾದವರು.

ಅನುವಾದ

ಆಸುರೀ ಸ್ವಭಾವದವನು ಹೀಗೆ ಯೋಚಿಸುತ್ತಾನೆ — "ನನಗೆ ಇವತ್ತು ಇಷ್ಟು ಸಂಪತ್ತಿದೆ ಮತ್ತು

ನನ್ನ ಯೋಜನೆಗಳಿಗೆ ಅನುಗುಣವಾಗಿ ಇನ್ನೂ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಸಂಪಾದಿಸುತ್ತೇನೆ. ಈಗ ನನ್ನದು ಇಷ್ಟಿದೆ, ಮುಂದೆ ಹೆಚ್ಚು ಹೆಚ್ಚಾಗುತ್ತಾ ಹೋಗುತ್ತದೆ. ಅವನು ನನ್ನ ಶತ್ರು, ಅವನನ್ನು ನಾನು ಕೊಂದಿದ್ದೇನೆ. ನನ್ನ ಇತರ ಶತ್ರುಗಳೂ ಕೊಲ್ಲಲ್ಪಡುವರು. ನಾನು ಎಲ್ಲದರ ಪ್ರಭು. ಭೋಗಪಡುವವನೂ ನಾನೇ. ನಾನು ಪರಿಪೂರ್ಣ, ಬಲಶಾಲಿ ಮತ್ತು ಸುಖಿ. ನಾನೇ ಅತ್ಯಂತ ಶ್ರೀಮಂತ. ಶ್ರೀಮಂತ ನಂಟರು ನನ್ನ ಸುತ್ತ ಇದ್ದಾರೆ. ನನ್ನಷ್ಟು ಬಲಶಾಲಿಯಾದವರು ಮತ್ತು ಸುಖಿಯಾದವರು ಯಾರೂ ಇಲ್ಲ. ನಾನು ಯಾಗಮಾಡುವೆನು. ಒಂದಿಷ್ಟು ದಾನ ಕೊಡುವೆನು ಅನಂತರ ಮೋದಪಡುವೆನು." ಹೀಗೆ ಇಂತಹ ಮನುಷ್ಯರು ಅಜ್ಞಾನದಿಂದ ಭ್ರಾಂತರಾಗುತ್ತಾರೆ.

ಶ್ಲೋಕ - 16

ಅನೇಕಚಿತ್ತವಿಭ್ರಾನ್ತಾ ಮೋಹಜಾಲಸಮಾವೃತಾಃ |

ಪ್ರಸಕ್ತಾಃ ಕಾಮಭೋಗೇಷು ಪತನ್ತಿ ನರಕೇಽಶುಚೌ ||೧೬||

ಅನೇಕ—ನಾನಾಬಗೆಯ; ಚಿತ್ತ—ಚಿತ್ತ ಚಾಂಚಲ್ಯದಿಂದ; ವಿಭ್ರಾನ್ತಾಃ—ಭ್ರಾಂತರಾದ; ಮೋಹ—ಮೋಹಗಳ; ಜಾಲ—ಬಲೆಯಿಂದ; ಸಮಾವೃತಾಃ—ಆವೃತರಾದ; ಪ್ರಸಕ್ತಾಃ—ಆಸಕ್ತರು; ಕಾಮ ಭೋಗೇಷು—ಇಂದ್ರಿಯ ಭೋಗಗಳಲ್ಲಿ; ಪತನ್ತಿ—ಬೀಳುತ್ತಾರೆ; ನರಕೇ—ನರಕದಲ್ಲಿ; ಅಶುಚೌ—ಅಶುಚಿಯಾದ.

ಅನುವಾದ

ಹೀಗೆ ಅವರು ಹಲವಾರು ಆತಂಕಗಳಿಂದ ಭ್ರಾಂತರಾಗಿ ಮಾಯೆಯ ಬಲೆಯಲ್ಲಿ ಬಂಧಿತರಾಗಿ ಇಂದ್ರಿಯ ಭೋಗದಲ್ಲಿ ಅತಿಯಾಗಿ ಆಸಕ್ತರಾಗುತ್ತಾರೆ ಮತ್ತು ನರಕಕ್ಕೆ ಬೀಳುತ್ತಾರೆ.

ಭಾವಾರ್ಥ

ಆಸುರಿ ಸ್ವಭಾವದ ಮನುಷ್ಯನ ಹಣದಾಸೆಗೆ ಮಿತಿಯಿನ್ನುವುದೇ ಇಲ್ಲ. ಈಗ ತನ್ನ ಹತ್ತಿರ ಎಷ್ಟು ಹಣವಿದೆ ಎಂದು ಮಾತ್ರವೇ ಅವನು ಯೋಚಿಸುತ್ತಾನೆ. ಆ ಹಣದ ಭಂಡಾರವನ್ನು ಇನ್ನೂ ಬೆಳೆಸಲು ಯೋಜನೆಗಳನ್ನು ಮಾಡುತ್ತಾನೆ. ಈ ಕಾರಣಗಳಿಂದ ಅವನು ಯಾವುದೇ ಪಾಪಕರ್ಮಗಳನ್ನು ಮಾಡಲು ಹಿಂದೆಗೆಯುವುದಿಲ್ಲ. ಕಾನೂನಿಗೆ ವಿರುದ್ಧವಾದ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ತೃಪ್ತಿಪಡಲು ಕಾಳಸಂತೆಯಲ್ಲಿ ವ್ಯವಹರಿಸುತ್ತಾನೆ. ಭೂಮಿ, ಸಂಸಾರ, ಮನೆ ಮತ್ತು ಬ್ಯಾಂಕಿನಲ್ಲಿ ಹಣ, ಹೀಗೆ ಆಗಲೇ ತನಗಿರುವ ಸ್ವತ್ತಿಗೆ ಅವನು ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಮನಸೋಲುತ್ತಾನೆ. ಅವುಗಳನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸಿಕೊಳ್ಳಲು ಸದಾ ಯೋಚನೆ ಮಾಡುತ್ತಿರುತ್ತಾನೆ. ಅವನಿಗೆ ತನ್ನ ಶಕ್ತಿಯಲ್ಲಿ ನಂಬಿಕೆ. ತಾನು ಪಡೆಯುತ್ತಿರುವುದೆಲ್ಲ ತನ್ನ ಹಿಂದಿನ ಪುಣ್ಯಕಾರ್ಯಗಳಿಂದ ಎಂದು ಅವನಿಗೆ ತಿಳಿಯದು. ಇಂತಹ ಸ್ವತ್ತುಗಳನ್ನು ಸಂಗ್ರಹಿಸಲು ಅವನಿಗೊಂದು ಅವಕಾಶವನ್ನು ಕೊಡಲಾಗಿದೆ. ಆದರೆ ಅವನಿಗೆ ಹಿಂದಿನ ಕಾರಣಗಳ ಕಲ್ಪನೆಯೇ ಇಲ್ಲ. ತನ್ನ ಶ್ರೀಮಂತಿಕೆಯೆಲ್ಲಕ್ಕೂ ತನ್ನ ಶ್ರಮವೇ ಕಾರಣ ಎಂದಷ್ಟೇ ಯೋಚಿಸುತ್ತಾನೆ. ಆಸುರಿ ಸ್ವಭಾವದ ಮನುಷ್ಯನು ವೈಯಕ್ತಿಕವಾಗಿ ತಾನು ಮಾಡುವ ಕೆಲಸದ ಸಾಮರ್ಥ್ಯವನ್ನು ನಂಬುತ್ತಾನೆ; ಕರ್ಮದ ನಿಯಮವನ್ನಲ್ಲ. ಕರ್ಮದ ನಿಯಮದ ಪ್ರಕಾರ ಮನುಷ್ಯನು ಹಿಂದೆ ಮಾಡಿದ ಪುಣ್ಯಕಾರ್ಯಗಳಿಂದಾಗಿ ಉನ್ನತ ಕುಟುಂಬದಲ್ಲಿ ಹುಟ್ಟುತ್ತಾನೆ,

ಶ್ರೀಮಂತನಾಗುತ್ತಾನೆ, ಬಹು ಒಳ್ಳೆಯ ಶಿಕ್ಷಣವನ್ನು ಪಡೆಯುತ್ತಾನೆ ಅಥವಾ ತುಂಬ ಸುಂದರನಾಗುತ್ತಾನೆ. ಆಸುರೀ ಸ್ವಭಾವದವರು ಇವೆಲ್ಲ ಆಕಸ್ಮಿಕಗಳು ಮತ್ತು ಮನುಷ್ಯನ ವೈಯಕ್ತಿಕ ಸಾಮರ್ಥ್ಯದಿಂದ ಆದವು ಎಂದು ಯೋಚಿಸುತ್ತಾರೆ. ಜನರ ಸೌಂದರ್ಯದ ಮತ್ತು ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸದ ವೈವಿಧ್ಯದ ಹಿಂದೆ ಯಾವುದೋ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯಿದೆ ಎಂದು ಅವರು ಅರ್ಥಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಲಾರರು. ಇಂತಹ ಆಸುರೀ ಸ್ವಭಾವದ ಮನುಷ್ಯನೊಡನೆ ಸ್ಪರ್ಧೆಗೆ ನಿಲ್ಲುವವನು ಅವನ ಶತ್ರುವಾಗುತ್ತಾನೆ. ಆಸುರೀ ಸ್ವಭಾವದ ಜನರು ಹಲವರಿದ್ದಾರೆ. ಅವರಲ್ಲಿ ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬನೂ ಇತರರಿಗೆ ಶತ್ರು. ಹಗೆತನವು ಹೆಚ್ಚು ಹೆಚ್ಚು ಆಳವಾಗುತ್ತಾ ಹೋಗುತ್ತದೆ. ಜನರ ನಡುವೆ, ಅನಂತರ ಸಂಸಾರಗಳ ನಡುವೆ, ಅನಂತರ ಸಮಾಜಗಳ ನಡುವೆ, ಕಡೆಗೆ ರಾಷ್ಟ್ರಗಳ ನಡುವೆ ಹಗೆತನ ಹೆಚ್ಚಾಗುತ್ತದೆ. ಇದರಿಂದಾಗಿ ಇಡೀ ಪ್ರಪಂಚದಲ್ಲಿ ಸದಾ ಘರ್ಷಣೆ, ಯುದ್ಧ ಮತ್ತು ಶತ್ರುತ್ವ ಉಂಟಾಗುತ್ತದೆ.

ಆಸುರೀ ಸ್ವಭಾವದ ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬನೂ ತಾನು ಇತರರೆಲ್ಲರನ್ನೂ ಬಲಿಕೊಟ್ಟು ಬದುಕಬಲ್ಲೆ ಎಂದು ಭಾವಿಸುತ್ತಾನೆ. ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಆಸುರೀ ಸ್ವಭಾವದ ಮನುಷ್ಯನು ತಾನೇ ದೇವೋತ್ತಮನು ಎಂದು ಭಾವಿಸುತ್ತಾನೆ. ಆಸುರೀ ಸ್ವಭಾವದ ಉಪದೇಶಕನು ತನ್ನ ಹಿಂಬಾಲಕರಿಗೆ ಹೀಗೆ ಹೇಳುತ್ತಾನೆ, "ದೇವರನ್ನು ಬೇರೆಡೆ ಏಕೆ ಹುಡುಕುತ್ತೀರಿ? ನೀವುಗಳೆಲ್ಲ ದೇವರೇ ! ನಿಮಗೆ ಇಷ್ಟ ಬಂದಂತೆ ಮಾಡಬಹುದು. ದೇವರಲ್ಲಿ ನಂಬಿಕೆ ಇಡಬೇಡಿ. ದೇವರನ್ನು ಬಿಸುಡಿ. ದೇವರು ಸತ್ತು ಹೋಗಿದ್ದಾನೆ." ಆಸುರೀ ಸ್ವಭಾವದವನು ಉಪದೇಶಗಳು ಇವೇ.

ತನ್ನಷ್ಟೇ ಅಥವಾ ತನಗಿಂತ ಹೆಚ್ಚು ಶ್ರೀಮಂತರಾದವರನ್ನು ಮತ್ತು ಪ್ರಭಾವಶಾಲಿಗಳಾದವರನ್ನು ಆಸುರೀಸ್ವಭಾವದ ಮನುಷ್ಯನು ಕಂಡರೂ ತನಗಿಂತ ಶ್ರೀಮಂತರಾದವರೂ ತನಗಿಂತ ಪ್ರಭಾವಶಾಲಿಗಳು ಆದವರು ಯಾರೂ ಇಲ್ಲ ಎಂದೇ ಯೋಚಿಸುತ್ತಾನೆ. ಮೇಲಿನ ಲೋಕವ್ಯಾಹಗಳಿಗೆ ಏರುವ ವಿಷಯವಾಗಿ ಹೇಳುವುದಾದರೆ, ಅವನಿಗೆ ಯಜ್ಞಗಳನ್ನು ಮಾಡುವುದರಲ್ಲಿ ನಂಬಿಕೆ ಇಲ್ಲ. ಯಜ್ಞದ ತಮ್ಮದೇ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆಯನ್ನು ಸೃಷ್ಟಿ ಮಾಡುತ್ತೇವೆ, ಯಾವುದೇ ಉನ್ನತ ಲೋಕವನ್ನು ತಾವು ತಲಪಲು ಸಾಧ್ಯವಾಗುವ ಯಾವುದಾದರೂ ಯಂತ್ರವನ್ನು ಮಾಡುತ್ತೇವೆ ಎಂದು ಅಸುರರು ಭಾವಿಸುತ್ತಾರೆ. ಇಂತಹ ಅಸುರ ಸ್ವಭಾವದ ಮನುಷ್ಯನ ಅತ್ಯುತ್ತಮ ನಿದರ್ಶನ ರಾವಣ. ಅವನು ಒಂದು ಯೋಜನೆಯನ್ನು ಜನರ ಮುಂದಿಟ್ಟ. ಅದರ ಪ್ರಕಾರ ತಾನು ಮಹಡಿ ಮೆಟ್ಟಿಲುಗಳನ್ನು ನಿರ್ಮಿಸುವೆನೆಂದ. ವೇದಗಳಲ್ಲಿ ವಿಧಿಸಿರುವ ಯಜ್ಞಗಳನ್ನು ಮಾಡದೆಯೇ ಜನರು ಸ್ವರ್ಗಲೋಕಗಳನ್ನು ತಲಪಬಹುದು ಎಂದ. ಹೀಗೆಯೇ ಈ ಯುಗದಲ್ಲಿ ಇಂತಹ ಆಸುರೀ ಸ್ವಭಾವದ ಜನರು ಯಾಂತ್ರಿಕ ವ್ಯವಸ್ಥೆಗಳಿಂದ ಉನ್ನತ ಸ್ವರ್ಗಲೋಕಗಳನ್ನು ತಲಪಲು ಶ್ರಮಿಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಇವೆಲ್ಲ ಗೊಂದಲದಲ್ಲಿರುವವರ ನಿದರ್ಶನಗಳು. ಇದರ ಪರಿಣಾಮವೆಂದರೆ, ಅವರಿಗೇ ತಿಳಿಯದೆ ಅವರು ನರಕಕ್ಕೆ ಚಾರುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಇಲ್ಲಿ ಮೋಹಜಾಲ ಎಂಬ ಸಂಸ್ಕೃತಪದವು ಮಹತ್ವಪೂರ್ಣವಾದುದು. ಜಾಲ ಎಂದರೆ ಬಲೆ. ಬಲೆಯಲ್ಲಿ ಸಿಕ್ಕಿಬಿದ್ದ ಮೀನುಗಳಂತೆ, ಅವರಿಗೆ ಹೊರಕ್ಕೆ ಬರಲು ದಾರಿಯೇ ಇಲ್ಲ.

ಶ್ಲೋಕ - 17

ಆತ್ಮ ಸಮ್ಭಾವಿತಾಃ ಸ್ತುಬ್ಧಾ ಧನಮಾನಮದಾನ್ವಿತಾಃ |

ಯಜನ್ತೇ ನಾಮಯಜ್ಞಸ್ತೇ ದಮ್ಭೇನಾವಿಧಿಪೂರ್ವಕಮ್ ||೧೭||

ಆತ್ಮ ಸಮ್ಭಾವಿತಾಃ—ಆತ್ಮ ಸಂತ್ರಪ್ತರಾದ; ಸ್ತುಬ್ಧಾಃ—ಉದ್ಭಟರು; ಧನಮಾನ—ಹಣ ಮತ್ತು ಮಿಥ್ಯಾ ಗೌರವಗಳ; ಮದ—ಭ್ರಾಂತಿಯಲ್ಲಿ; ಅನ್ವಿತಾಃ—ಮಗ್ನರಾದ; ಯಜನ್ತೇ—ಯಜ್ಞವನ್ನಾಚರಿಸುತ್ತಾರೆ; ನಾಮ—ಹೆಸರಿಗೆ ಮಾತ್ರ; ಯಜ್ಞಃ—ಯಜ್ಞಗಳಿಂದ; ತೇ—ಅವರು; ದಮ್ಭೇನ—ಗರ್ವದಿಂದ; ಅವಿಧಿ ಪೂರ್ವಕಮ್—ಯಾವನಿಯಮ ನಿಯಂತ್ರಣಗಳನ್ನು ಅನುಸರಿಸದೆ.

ಅನುವಾದ

ಅವರು ತಮ್ಮ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಸಂಪೂರ್ಣ ತೃಪ್ತರು ಮತ್ತು ಯಾವಾಗಲೂ ಉದ್ಭಟರು. ಸಂಪತ್ತು ಮತ್ತು ಒಣ ಪ್ರತಿಷ್ಠೆಗಳಿಂದ ಭ್ರಾಂತರಾದವರು. ಕೆಲವೊಮ್ಮೆ ಅವರು ಯಾವ ನಿಯಮ ನಿಬಂಧನೆಗಳನ್ನೂ ಅನುಸರಿಸದೆ, ಜಂಭದಿಂದ ಹೆಸರಿಗೆ ಮಾತ್ರ ಯಜ್ಞಗಳನ್ನು ಮಾಡುತ್ತಾರೆ.

ಭಾವಾರ್ಥ

ಆಸುರೀ ಸ್ವಭಾವದವರು ತಾವೇ ಸರ್ವಸ್ವ ಎಂದು ಭಾವಿಸಿ ಯಾವ ಅಧಿಕಾರಕ್ಕಾಗಲೀ ಧರ್ಮಗ್ರಂಥಕ್ಕಾಗಲೀ ಲಕ್ಷ್ಯಮಾಡುವುದಿಲ್ಲ; ಕೆಲವೊಮ್ಮೆ ಹೆಸರಿಗೆ ಮಾತ್ರ ಧಾರ್ಮಿಕ ಅಥವಾ ಯಜ್ಞದ ವಿಧಿಗಳನ್ನು ಅನುಸರಿಸುತ್ತಾರೆ. ಅವರಿಗೆ ಯಾರ ಅಧಿಕಾರದಲ್ಲಿಯೂ ನಂಬಿಕೆ ಇಲ್ಲದಿರುವುದರಿಂದ ಬಹು ಉದ್ಭಟರಾಗಿರುತ್ತಾರೆ. ಒಂದಿಷ್ಟು ಹಣವನ್ನು, ಸುಳ್ಳು ಪ್ರತಿಷ್ಠೆಯನ್ನು, ಸಂಪಾದಿಸುವುದರಿಂದ ಆಗುವ ಭ್ರಾಂತಿಯೇ ಇದಕ್ಕೆ ಕಾರಣ. ಕೆಲವೊಮ್ಮೆ ಇಂತಹ ಅಸುರರು ಉಪದೇಶಕನ ಪಾತ್ರವನ್ನು ವಹಿಸುವರು. ಜನರನ್ನು ತಪ್ಪುದಾರಿಗೆ ಎಳೆಯುವರು ಮತ್ತು ಧಾರ್ಮಿಕ ಸುಧಾರಕರೆಂದು ಅಥವಾ ದೇವರ ಅವತಾರಗಳೆಂದು ಹೆಸರು ಪಡೆಯುವರು. ಇವರು ತೋರಿಕೆಯ ಯಜ್ಞಮಾಡುವರು ಅಥವಾ ದೇವತೆಗಳನ್ನು ಪೂಜಿಸುವರು ಅಥವಾ ತಮ್ಮದೇ ದೇವರನ್ನು ಸೃಷ್ಟಿಮಾಡುವರು. ಜನಸಾಮಾನ್ಯರು ಅವರೇ ದೇವರೆಂದು ಪ್ರಚಾರ ಮಾಡಿ ಅವರನ್ನು ಪೂಜಿಸುತ್ತಾರೆ. ಅವರು ಧಾರ್ಮಿಕ ತತ್ವಗಳಲ್ಲಿ ಅಥವಾ ಆಧ್ಯಾತ್ಮಿಕ ತತ್ವಗಳಲ್ಲಿ ಮುಂದುವರಿದಿದ್ದಾರೆ ಎಂದು ಮೂರ್ಖರು ಭಾವಿಸುತ್ತಾರೆ. ಇವರು ಸನ್ಯಾಸಿಗಳ ವೇಷಧರಿಸಿ ಆ ವೇಷದಲ್ಲಿ ಅಸಂಬದ್ಧವಾಗಿ ನಡೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ. ವಾಸ್ತವವಾಗಿ ಸನ್ಯಾಸಿಗಳು ಹಲವಾರು ಕಟ್ಟುಪಾಡುಗಳನ್ನು ಅನುಸರಿಸಬೇಕು. ಆದರೆ ಅಸುರರು ಇಂತಹ ಕಟ್ಟುಪಾಡುಗಳಿಗೆ ಲಕ್ಷ್ಯಮಾಡುವುದಿಲ್ಲ. ಮನುಷ್ಯನು ಯಾವ ದಾರಿಯನ್ನು ಮಾಡಿಕೊಂಡರೆ ಅದೇ ಅವನ ದಾರಿಯಾಗುತ್ತದೆ. ಮನುಷ್ಯನು ಅನುಸರಿಸಲೇಬೇಕಾದ ಪ್ರಮಾಣವಾದ ಮಾರ್ಗವಿಲ್ಲ ಎಂದು ಇವರು ಭಾವಿಸುತ್ತಾರೆ. ಅವಿಧಿಪೂರ್ವಕಮ್ ಎಂದರೆ ನಿಯಮ ನಿಬಂಧನೆಗಳನ್ನು ಅಲಕ್ಷ್ಯ ಮಾಡುವುದು. ಇದನ್ನು ಇಲ್ಲಿ ವಿಶೇಷವಾಗಿ ಒತ್ತಿಹೇಳಿದೆ. ಇವೆಲ್ಲಕ್ಕೂ ಅಜ್ಞಾನ ಮತ್ತು ಮಾಯೆ ಕಾರಣ.

ಶ್ಲೋಕ - 18

ಅಹಂಕಾರಂ ಬಲಂ ದರ್ಪಂ ಕಾಮಂ ಕ್ರೋಧಂ ಚ ಸಂಶ್ರಿತಾಃ |

ಮಾಮಾತ್ಮಪರದೇಹೇಷು ಪ್ರದ್ವಿಷನ್ಮೋಽಭ್ಯ ಸೂಯಕಾಃ ||೧೮||

ಅಹಂಕಾರಮ್—ಅಹಂಕಾರವನ್ನು; ಬಲಮ್—ಬಲವನ್ನು; ದರ್ಪಮ್—ದರ್ಪವನ್ನು; ಕಾಮಮ್—ಕಾಮವನ್ನು; ಕ್ರೋಧಮ್—ಕೋಪವನ್ನು; ಚ—ಮತ್ತು; ಸಂಶ್ರಿತಾಃ—ಆಶ್ರಯಿಸಿ; ಮಾಮ್—ನನ್ನನ್ನು; ಆತ್ಮ—ತಮ್ಮ; ಪರ—ಮತ್ತು ಇತರರ; ದೇಹೇಷು—ದೇಹಗಳಲ್ಲಿರುವ; ಪ್ರದ್ವಿಷನ್ತಃ—ತೆಗೆಳುತ್ತಾರೆ; ಅಭ್ಯಸೂಯಕಾಃ—ಅಸೂಯಾಪರರಾದವರು.

ಅನುವಾದ

ಅಹಂಕಾರ, ಬಲ, ದರ್ಪ, ಕಾಮ ಮತ್ತು ಕ್ರೋಧಗಳಿಂದ ಅಸುರರು ದಿಗ್ಭ್ರಾಂತರಾಗುತ್ತಾರೆ; ಅವರ ದೇಹಗಳಲ್ಲಿ ಮತ್ತು ಇತರರ ದೇಹಗಳಲ್ಲಿ ಇರುವ ದೇವೋತ್ತಮ ಪರಮ ಪುರುಷನನ್ನು ದ್ವೇಷಿಸಿ ನಿಜವಾದ ಧರ್ಮವನ್ನು ಹಳಿದು ಮಾತನಾಡುತ್ತಾರೆ.

ಭಾವಾರ್ಥ

ಅಸುರೀ ಸ್ವಭಾವದ ಮನುಷ್ಯನು ಯಾವಾಗಲೂ ದೇವರ ಪರಮಾಧಿಕಾರದ ವಿರುದ್ಧವಾಗಿರುತ್ತಾನೆ. ಧರ್ಮಗ್ರಂಥಗಳನ್ನು ನಂಬಲು ಅವನು ಇಷ್ಟಪಡುವುದಿಲ್ಲ. ಧರ್ಮಗ್ರಂಥಗಳ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಮತ್ತು ದೇವೋತ್ತಮ ಪರಮ ಪುರುಷನ ಇರುವಿಕೆಯ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಅವನಿಗೆ ಅಸೂಯೆ. ಇದಕ್ಕೆ ಕಾರಣ ಅವನ ನಾಮಮಾತ್ರ ಪ್ರತಿಷ್ಠೆ ಮತ್ತು ಆಸ್ತಿ ಮತ್ತು ಬಲಗಳ ಗಳಿಕೆ. ಈ ಬಾಳು ಮುಂದಿನ ಬಾಳಿಗೆ ಸಿದ್ಧತೆ ಎಂದು ಅವನಿಗೆ ತಿಳಿಯದು. ಇದು ತಿಳಿಯದಿರುವುದರಿಂದ ಅವನು ತನ್ನ ವಿಷಯದಲ್ಲಿಯೂ ಇತರರ ವಿಷಯದಲ್ಲಿಯೂ ಅಸೂಯೆಪಡುತ್ತಾನೆ. ಇತರರ ದೇಹಗಳಿಗೂ ತನ್ನ ದೇಹಕ್ಕೂ ಹಿಂಸೆ ಮಾಡುತ್ತಾನೆ. ಅವನಿಗೆ ಜ್ಞಾನವಿಲ್ಲದಿರುವುದರಿಂದ ದೇವೋತ್ತಮ ಪುರುಷನ ಪರಮಾಧಿಕಾರಕ್ಕೆ ಲಕ್ಷ್ಯಮಾಡುವುದಿಲ್ಲ. ಧರ್ಮಗ್ರಂಥಗಳ ಮತ್ತು ದೇವೋತ್ತಮ ಪರಮ ಪುರುಷನ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಅವನಿಗೆ ಅಸೂಯೆ. ಆದುದರಿಂದ ಅವನು ದೇವರ ಅಸ್ತಿತ್ವದ ವಿರುದ್ಧ ಹುಸಿವಾದಗಳನ್ನು ಮಾಡುತ್ತಾನೆ ಮತ್ತು ಧರ್ಮಗ್ರಂಥಗಳ ಅಧಿಕಾರವನ್ನು ನಿರಾಕರಿಸುತ್ತಾನೆ. ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಕಾರ್ಯದಲ್ಲಿಯೂ ತಾನು ಸ್ವತಂತ್ರ ಮತ್ತು ಬಲಶಾಲಿ ಎಂದು ಭಾವಿಸುತ್ತಾನೆ. ಬಲ, ಅಧಿಕಾರ ಅಥವಾ ಶ್ರೀಮಂತಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಯಾರೂ ತನ್ನ ಸಮಾನರಿಲ್ಲ. ಆದುದರಿಂದ ತಾನು ಏನನ್ನಾದರೂ ಮಾಡಬಹುದು, ಯಾರೂ ತನ್ನನ್ನು ತಡೆಯಲು ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ ಎಂದು ಭಾವಿಸುತ್ತಾನೆ. ತನ್ನ ಇಂದ್ರಿಯಕರ್ಮಗಳ ಪ್ರಗತಿಯನ್ನು ತಡೆಯಬಲ್ಲ ಶತ್ರುವು ಯಾರಾದರೂ ಇದ್ದರೆ ತನ್ನ ಶಕ್ತಿಯಿಂದಲೇ ಅವನನ್ನು ಕೊಚ್ಚಿಹಾಕಲು ಹಂಚಿಕೆಗಳನ್ನು ಹಾಕುತ್ತಾನೆ.

ಶ್ಲೋಕ - 19

ತಾನಹಂ ದ್ವಿಷತಃ ಕ್ರೂರಾನ್ ಸಂಸಾರೇಷು ನರಾಧಮಾನ್ |

ಕ್ಷಿಪಾಮ್ಯಜಸ್ರಮಶುಭಾನಾಸುರೀಷ್ಟೇವ ಯೋನಿಷು ||೧೯||

ತಾನ್—ಅವರನ್ನು; ಅಹಮ್—ನಾನು; ದ್ವಿಷತಃ—ಅಸೂಯಾಪರರಾದ; ಕ್ರೂರಾನ್—ದುಷ್ಟರಾದ; ಸಂಸಾರೇಷು—ಭೌತಿಕ ಅಸ್ತಿತ್ವದ ಸಾಗರದಲ್ಲಿ; ನರ ಅಧಮಾನ್—ನರಾಧಮರಾದ; ಕ್ಷಿಪಾಮಿ—ಹಾಕುತ್ತೇನೆ; ಅಜಸ್ರಮ್—ಎಂದೆಂದಿಗೂ; ಅಶುಭಾನ್—ಅಮಂಗಲಕರರಾದ; ಆಸುರೀಷು—ಆಸುರೀಯ; ಏವ—ಖಂಡಿತವಾಗಿಯೂ; ಯೋನಿಷು—ಗರ್ಭಗಳಲ್ಲಿ.

ಅನುವಾದ

ಅಸೂಯಾಪರರು, ಕ್ರೂರರು, ನರಾಧಮರು ಆದವರನ್ನು ನಾನು ನಿರಂತರವಾಗಿ ಐಹಿಕ ಅಸ್ತಿತ್ವದ ಸಾಗರಕ್ಕೆ ನೂಕುತ್ತೇನೆ. ಹಲವಾರು ಆಸುರೀ ಜೀವವರ್ಗಗಳಿಗೆ ತಳ್ಳುತ್ತೇನೆ.

ಭಾವಾರ್ಥ

ಒಂದು ನಿರ್ದಿಷ್ಟ ಆತ್ಮವನ್ನು ಒಂದು ನಿರ್ದಿಷ್ಟ ದೇಹದಲ್ಲಿ ಇಡುವುದು ಪರಮ ಸಂಕಲ್ಪದ ಪ್ರಶ್ನಾತೀತ ಹಕ್ಕು ಎಂದು ಈ ಶ್ಲೋಕದಲ್ಲಿ ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿ ಸೂಚಿಸಿದೆ. ಆಸುರೀ ಮನುಷ್ಯನು ಪ್ರಭುವಿನ ಪರಮಾಧಿಕಾರವನ್ನು ಒಪ್ಪಿಕೊಳ್ಳದೇ ಹೋಗಬಹುದು. ಅವನು ಮನಸೋ ಇಚ್ಛೆ ವರ್ತಿಸುತ್ತಾನೆಂಬುದು ನಿಜವಾದುದು. ಆದರೆ ಅವನ ಮುಂದಿನ ಜನ್ಮವು ಅವನನ್ನು ಅವಲಂಬಿಸಿಲ್ಲ; ದೇವೋತ್ತಮ ಪರಮ ಪುರುಷನ ತೀರ್ಮಾನವನ್ನು ಅವಲಂಬಿಸಿದೆ. ವ್ಯಕ್ತಿಗತ ಆತ್ಮವನ್ನು ಸಾವಿನನಂತರ ಒಬ್ಬ ತಾಯಿಯ ಗರ್ಭದಲ್ಲಿ ಇಡಲಾಗುತ್ತದೆ. ಅಲ್ಲಿ ಪರಮಶಕ್ತಿಯ ಮೇಲ್ವಿಚಾರಣೆಯಲ್ಲಿ ಅದಕ್ಕೆ ಒಂದು ನಿರ್ದಿಷ್ಟ ಬಗೆಯ ದೇಹವು ಲಭ್ಯವಾಗುತ್ತದೆ ಎಂದು ಶ್ರೀಮದ್ಭಾಗವತದ ಮೂರನೆಯ ಸ್ಕಂಧದಲ್ಲಿ ಹೇಳಿದೆ. ಆದುದರಿಂದಲೇ ನಾವು ಐಹಿಕ ಅಸ್ತಿತ್ವದಲ್ಲಿ ಪ್ರಾಣಿಗಳು, ಕೀಟಗಳು, ಮನುಷ್ಯರು ಮೊದಲಾದ ಅನೇಕ ಬಗೆಯ ಜೀವವರ್ಗಗಳನ್ನು ಕಾಣುತ್ತೇವೆ. ಎಲ್ಲವನ್ನೂ ಮೇಲಿನ ಸ್ಥಾನದ ಶಕ್ತಿಯು ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡುತ್ತದೆ. ಅವೆಲ್ಲ ಆಕಸ್ಮಿಕಗಳಲ್ಲ; ಆಸುರೀ ಪ್ರಕೃತಿಯವರನ್ನು ನಿರಂತರವಾಗಿ ರಾಕ್ಷಸರ ಗರ್ಭಗಳಲ್ಲಿ ಇಡಲಾಗುತ್ತದೆ. ಹೀಗೆ ಅವರು ನರಾಧಮರಾಗಿ ಅಸೂಯಾಪರರಾಗಿಯೇ ಉಳಿಯುತ್ತಾರೆ ಎಂದು ಇಲ್ಲಿ ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿ ಹೇಳಿದೆ. ಇಂತಹ ಆಸುರೀ ವರ್ಗದವರು ಯಾವಾಗಲೂ ಅತಿಕಾಮಿಗಳಾಗಿ ಯಾವಾಗಲೂ ಹಿಂಸಾಪರರು, ದ್ವೇಷ ಬರಿಸುವಂತಹವರು ಮತ್ತು ಕೊಳಕರು ಆಗಿರುತ್ತಾರೆ ಎಂದು ಪರಿಗಣಿಸಲಾಗಿದೆ. ಕಾಡಿನ ಹಲವು ಬಗೆಗಳ ಬೇಟೆಗಾರರನ್ನು ಆಸುರೀ ಜೀವವರ್ಗಕ್ಕೆ ಸೇರಿದವರೆಂದು ಪರಿಗಣಿಸಲಾಗುತ್ತದೆ.

ಶ್ಲೋಕ - 20

ಆಸುರೀಂ ಯೋನಿಮಾಪನ್ನಾ ಮೂಢಾ ಜನ್ಮನಿ ಜನ್ಮನಿ |

ಮಾಮಪ್ರಾಪ್ಯೈವ ಕೌನ್ತೇಯ ತತೋ ಯಾನ್ತ್ಯಧಮಾಂ ಗತಿಮ್ ||೨೦||

ಆಸುರೀಮ್—ದೈತ್ಯ; ಯೋನಿಮ್—ಜೀವಜಾತಿಗಳನ್ನು; ಆಪನ್ನಾಃ—ಹೊಂದಿದ; ಮೂಢಾಃ—ಮೂಢರು; ಜನ್ಮನಿ ಜನ್ಮನಿ—ಜನ್ಮ ಜನ್ಮಾಂತರಗಳಲ್ಲಿ; ಮಾಮ್—ನನ್ನನ್ನು; ಅಪ್ರಾಪ್ಯೈ—ಪಡೆಯದೆ; ಏವ—ಖಂಡಿತವಾಗಿಯೂ; ಕೌನ್ತೇಯ—ಕುಂತೀಪುತ್ರನೇ; ತತಃ—ಅನಂತರ; ಯಾನ್ತಿ—ಹೋಗುತ್ತಾರೆ; ಅಧಮಾಮ್—ನಿಂದನೀಯವಾದ; ಗತಿಮ್—ಗತಿಗೆ.

ಅನುವಾದ

ಕುಂತಿಯ ಮಗನಾದ ಅರ್ಜುನನ, ಆಸುರೀ ಜೀವ ವರ್ಗಗಳಲ್ಲಿ ಮತ್ತೆ ಮತ್ತೆ ಹುಟ್ಟುವ ಇಂತಹ ಜನರು ಎಂದೂ ನನ್ನ ಬಳಿಗೆ ಬರಲಾರರು. ಕ್ರಮೇಣ ಅವರು ಅಧಮ ಗತಿಗೆ ಇಳಿಯುತ್ತಾರೆ.

ಭಾವಾರ್ಥ

ಭಗವಂತನು ಸರ್ವದಯಾಪರ ಎಂದು ಗೊತ್ತಿದೆ. ಆದರೆ ಆಸುರೀ ಸ್ವಭಾವದವರಿಗೆ ದೇವರು ಎಂದೂ ದಯೆ ತೋರಿಸುವುದಿಲ್ಲ ಎಂಬುದನ್ನು ಇಲ್ಲಿ ಕಾಣುತ್ತೇವೆ. ಈ ಮಾತನ್ನು ಇಲ್ಲಿ ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿ ಹೇಳಿದೆ. ಜನ್ಮ ಜನ್ಮಾಂತರಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಅವರಂತಹ ಅಸುರರ ಗರ್ಭಗಳಲ್ಲಿಯೇ ಅವರನ್ನು ಇಡಲಾಗುವುದು. ಪರಮ ಪ್ರಭುವಿನ ಕರುಣೆಯನ್ನು ಪಡೆಯದೆ ಅವರು ಕೆಳಕೆಳಕ್ಕೆ ಹೋಗುವರು. ಕಡೆಗೆ ಬೆಕ್ಕುಗಳು, ನಾಯಿಗಳು ಮತ್ತು ಹಂದಿಗಳಂತಹ ದೇಹಗಳನ್ನು ಅವರು ಪಡೆಯುತ್ತಾರೆ. ಮುಂದಿನ ಜನ್ಮದಲ್ಲಿ ಯಾವ ಘಟ್ಟದಲ್ಲಿಯೂ ಇಂತಹ ಅಸುರರಿಗೆ ಭಗವಂತನ ದಯೆಯು ದೊರಕುವ ಸಾಧ್ಯತೆಯೇ ಇಲ್ಲ ಎಂದು ಇಲ್ಲಿ ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿ ಹೇಳಿದೆ. ವೇದಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಇಂತಹ ಜನರು ನಾಯಿಗಳು, ಹಂದಿಗಳು, ಆಗುವ ದುರ್ಗತಿಗೆ ಬರುತ್ತಾರೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದೆ. ದೇವರು ಇಂತಹ ಅಸುರರಿಗೆ ದಯೆತೋರದಿದ್ದರೆ, ಅವನನ್ನು ಸರ್ವದಯಾಪರ ಎಂದು ಪ್ರಸಾರಮಾಡಬಾರದು ಎಂದು ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ವಾದಮಾಡಬಹುದು. ಈ ಪ್ರಶ್ನೆಗೆ ಉತ್ತರವಾಗಿ, ಪರಮ ಪ್ರಭುವು ಯಾರನ್ನೂ ದ್ವೇಷಿಸುವುದಿಲ್ಲ ಎನ್ನುವುದನ್ನು ವೇದಾಂತಸೂತ್ರದಲ್ಲಿ ಕಾಣುತ್ತೇವೆ. ಅಸುರರನ್ನು ಬದುಕಿನ ಅತ್ಯಂತ ಹೀನಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿ ಇಡುವುದು ಸಹ ಅವನ ದಯೆಯ ಒಂದು ಲಕ್ಷಣ. ಕೆಲವೊಮ್ಮೆ ಪರಮ ಪ್ರಭುವು ಅಸುರರನ್ನು ಕೊಲ್ಲುತ್ತಾನೆ; ಹೀಗೆ ಕೊಲ್ಲುವುದೂ ಅವರ ಒಳಿತಿಗೇ; ಏಕೆಂದರೆ ಪರಮ ಪ್ರಭುವು ಯಾರನ್ನೂ ಕೊಂದರೆ ಅವರಿಗೆ ಮುಕ್ತಿ ದೊರೆಯುತ್ತದೆ ಎಂದು ವೈದಿಕ ಸಾಹಿತ್ಯದಲ್ಲಿ ಕಾಣುತ್ತೇವೆ. ರಾವಣ, ಕಂಸ, ಹಿರಣ್ಯಕಶಿಪು ಮೊದಲಾದ ಅಸುರರನ್ನು ಕೊಲ್ಲುವುದಕ್ಕಾಗಿಯೇ ಭಗವಂತನು ವಿವಿಧ ಅವತಾರಗಳನ್ನು ತಾಳಿದ ಎಂದು ಇತಿಹಾಸದಲ್ಲಿ ನಿದರ್ಶನಗಳನ್ನು ಕಾಣುತ್ತೇವೆ. ಆದುದರಿಂದ ಭಗವಂತನಿಂದ ಹತರಾಗುವ ಅದೃಷ್ಟವಿರುವ ಅಸುರರಿಗೆ ಭಗವಂತನು ದಯೆಯನ್ನು ತೋರಿಸುತ್ತಾನೆ.

ಶ್ಲೋಕ - 21

ತ್ರಿವಿಧಂ ನರಕಸ್ಯೇದಂ ದ್ವಾರಂ ನಾಶನಮಾತ್ಮನಃ |

ಕ್ರಾಮಃ ಕ್ರೋಧಸ್ತಥಾ ಲೋಭಸ್ತಸ್ಮಾದೇತತ್ತಯಂ ತ್ಯಜೇತ್ ||೨೧||

ತ್ರಿವಿಧಮ್—ಮೂರು ವಿಧದ; ನರಕಸ್ಯ—ನರಕದ; ಇದಮ್—ಇದು; ದ್ವಾರಮ್—ಬಾಗಿಲು; ನಾಶನಮ್—ನಾಶಕಾರಕವಾದ; ಆತ್ಮನಃ—ತನ್ನ; ಕಾಮಃ—ಕಾಮ; ಕ್ರೋಧಃ—ಕೋಪ; ತಥಾ—ಹಾಗೆಯೇ; ಲೋಭಃ—ಲೋಭವು; ತಸ್ಮಾತ್—ಆದ್ದರಿಂದ; ಏತತ್—ಈ; ತ್ರಯಮ್—ಮೂರನ್ನೂ; ತ್ಯಜೇತ್—ತ್ಯಜಿಸಬೇಕು.

ಅನುವಾದ

ನರಕಕ್ಕೆ ಮೂರು ದ್ವಾರಗಳಿವೆ — ಕಾಮ, ಕ್ರೋಧ ಮತ್ತು ಲೋಭ. ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬ ವಿವೇಕಿಯೂ

ಇವುಗಳನ್ನು ಬಿಡಬೇಕು. ಏಕೆಂದರೆ ಅವು ಆತ್ಮದ ಅವನತಿಗೆ ಕಾರಣವಾಗುತ್ತವೆ.

ಭಾವಾರ್ಥ

ಆಸುರೀ ಬದುಕಿನ ಪ್ರಾರಂಭವನ್ನು ಇಲ್ಲಿ ವರ್ಣಿಸಿದೆ. ಮನುಷ್ಯನು ತನ್ನ ಕಾಮದ ತೃಪ್ತಿಗಾಗಿ ಪ್ರಯತ್ನಿಸುತ್ತಾನೆ. ತೃಪ್ತಿ ದೊರೆಯದಿದ್ದಾಗ ಕ್ರೋಧ ಮತ್ತು ಲೋಭ ಹುಟ್ಟುತ್ತವೆ. ಆಸುರೀ ಜೀವವರ್ಗಕ್ಕೆ ಚಾರಿಹೋಗಲು ಇಷ್ಟವಿಲ್ಲದ ವಿವೇಚನಾವಂತನು, ಈ ಮೂರು ವೈರಿಗಳನ್ನು ಬಿಟ್ಟುಬಿಡಲು ಪ್ರಯತ್ನಿಸಬೇಕು. ಈ ಲೌಕಿಕ ತೊಡಕಿನಿಂದ ಬಿಡುಗಡೆಯು ಸಾಧ್ಯವೇ ಇಲ್ಲದಿರುವಷ್ಟು ಮಟ್ಟಿಗೆ ಇವು ಆತ್ಮವನ್ನು ಕೊಲ್ಲುತ್ತವೆ.

ಶ್ಲೋಕ - 22

ಏತೈರ್ವಿಮುಕ್ತಃ ಕೌಂತೇಯ ತಮೋದ್ವಾರೈಸ್ತ್ರಿಭಿರ್ನರಃ |

ಆಚರತ್ಯಾತ್ಮನಃ ಶ್ರೇಯಸ್ತತೋ ಯಾತಿ ಪರಾಂ ಗತಿಮ್ ||೨೨||

ಏತೈಃ—ಈ; ವಿಮುಕ್ತಃ—ಬಿಡುಗಡೆಗೊಂಡ; ಕೌಂತೇಯ—ಕುಂತಿಯ ಮಗನೇ; ತಮಃ ದ್ವಾರೈಃ—ಅಜ್ಞಾನದ ಬಾಗಿಲಿನಿಂದ; ತ್ರಿಭಿಃ—ಮೂರುವಿಧದ; ನರಃ—ಮನುಷ್ಯನು; ಆಚರತಿ—ಆಚರಿಸುತ್ತಾನೆ; ಆತ್ಮನಃ—ತನಗಾಗಿ; ಶ್ರೇಯಃ—ಶ್ರೇಯಸ್ಸನ್ನು; ತತಃ—ಅನಂತರ; ಯಾತಿ—ಹೋಗುತ್ತಾನೆ; ಪರಾಮ್—ಪರಮವಾದ; ಗತಿಮ್—ಗತಿಗೆ.

ಅನುವಾದ

ಕುಂತಿಯ ಮಗನಾದ ಅರ್ಜುನನೇ, ನರಕದ ಈ ದ್ವಾರಗಳಿಂದ ತಪ್ಪಿಸಿಕೊಂಡವನು ಆತ್ಮ ಸಾಕ್ಷಾತ್ಕಾರಕ್ಕೆ ನೆರವಾಗುವ ಕರ್ಮಗಳನ್ನು ಮಾಡುತ್ತಾನೆ. ಹೀಗೆ ಕ್ರಮೇಣ ಪರಮಗತಿಯನ್ನು ಹೊಂದುತ್ತಾನೆ.

ಭಾವಾರ್ಥ

ಮನುಷ್ಯ ಜೀವನದ ಮೂವರು ಶತ್ರುಗಳಾದ ಕಾಮ, ಕ್ರೋಧ ಮತ್ತು ಲೋಭಗಳ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಮನುಷ್ಯನು ಬಹಳ ಎಚ್ಚರಿಕೆಯಿಂದಿರಬೇಕು. ಕಾಮ, ಕ್ರೋಧ, ಲೋಭಗಳಿಂದ ಮುಕ್ತನಾದಷ್ಟೂ ಅವನ ಬದುಕು ಶುದ್ಧವಾಗುತ್ತದೆ. ಅನಂತರ ಅವನು ವೇದಸಾಹಿತ್ಯದ ನಿಯಮ ನಿಬಂಧನೆಗಳನ್ನು ಅನುಸರಿಸಬಹುದು. ಬದುಕಿನ ನಿಯಂತ್ರಕ ಸೂತ್ರಗಳನ್ನು ಅನುಸರಿಸುವುದರಿಂದ ಮನುಷ್ಯನು ಕ್ರಮೇಣ ಆತ್ಮಸಾಕ್ಷಾತ್ಕಾರದ ನೆಲೆಗೆ ಏರುತ್ತಾನೆ. ಅವನು ಇಂತಹ ಅಭ್ಯಾಸದಿಂದ ಕೃಷ್ಣಪ್ರಜ್ಞೆಗೆ ಏರುವಷ್ಟು ಅದೃಷ್ಟಶಾಲಿಯಾದರೆ ಅವನಿಗೆ ಜಯವು ಖಂಡಿತ. ವೇದ ಸಾಹಿತ್ಯದಲ್ಲಿ ಮನುಷ್ಯನು ಶುದ್ಧೀಕರಣದ ಹಂತಕ್ಕೆ ಬರಲು ಸಾಧ್ಯವಾಗುವಂತೆ ಕ್ರಿಯೆ, ಪ್ರತಿಕ್ರಿಯೆಗಳ ರೀತಿಗಳನ್ನು ವಿಧಿಸಿದೆ. ಈ ಇಡೀ ವಿಧಾನಕ್ಕೆ ಕಾಮ, ಕ್ರೋಧ, ಮತ್ತು ಲೋಭಗಳನ್ನು ಬಿಟ್ಟುಬಿಡುವುದೇ ಆಧಾರ. ಈ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆಯ ಅರಿವನ್ನು ಬೆಳೆಸಿಕೊಂಡು ಮನುಷ್ಯನು ಆತ್ಮಸಾಕ್ಷಾತ್ಕಾರದ ಅತ್ಯುನ್ನತ ಸ್ಥಾನಕ್ಕೆ ಏರಬಹುದು. ಭಕ್ತಿಸೇವೆಯಲ್ಲಿ ಈ ಆತ್ಮಸಾಕ್ಷಾತ್ಕಾರವು ಪರಿಪೂರ್ಣವಾಗುತ್ತದೆ. ಆ ಭಕ್ತಿಸೇವೆಯಲ್ಲಿ ಬದ್ಧ ಆತ್ಮದ ಮುಕ್ತಿಯು ಖಂಡಿತ. ಆದುದರಿಂದ ವೈದಿಕ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯಲ್ಲಿ ನಾಲ್ಕು

ವರ್ಣಗಳನ್ನು ಮತ್ತು ನಾಲ್ಕು ಆಶ್ರಮಗಳನ್ನು ಸ್ಥಾಪಿಸಿದೆ. ಇದಕ್ಕೆ ಸಾಮಾಜಿಕ ವರ್ಗ ಮತ್ತು ಆಧ್ಯಾತ್ಮಿಕ ವಿಭಾಗಗಳ ಪದ್ಧತಿ ಎಂದು ಹೆಸರು. ವಿವಿಧ ಜಾತಿಗಳಿಗೆ ಅಥವಾ ಸಾಮಾಜಿಕ ವಿಭಾಗಗಳಿಗೆ ಬೇರೆ ಬೇರೆ ನಿಯಮ ನಿಬಂಧನೆಗಳಿವೆ. ಮನುಷ್ಯನಿಗೆ ಅವುಗಳನ್ನು ಅನುಸರಿಸಲು ಸಾಧ್ಯವಾದರೆ ಅವನು ತಂತಾನೇ ಆಧ್ಯಾತ್ಮಿಕ ಸಾಕ್ಷಾತ್ಕಾರದ ಅತ್ಯುನ್ನತ ನೆಲೆಗೆ ಏರುವನು. ಆಗ ಅವನಿಗೆ ನಿಸ್ಸಂದೇಹವಾಗಿಯೂ ಮುಕ್ತಿಯು ದೊರೆಯುವುದು.

ಶ್ಲೋಕ - 23

ಯಃ ಶಾಸ್ತ್ರವಿದಿಮುತ್ಸೃಜ್ಯ ವರ್ತತೇ ಕಾಮಕಾರತಃ |

ನ ಸ ಸಿದ್ಧಿಮವಾಪ್ನೋತಿ ನ ಸುಖಂ ನ ಪರಾಂ ಗತಿಮ್ ||೨೩||

ಯಃ—ಯಾರು; ಶಾಸ್ತ್ರವಿದಿಮ್—ಧರ್ಮಗ್ರಂಥಗಳ ನಿಯಮಗಳನ್ನು; ಉತ್ಸೃಜ್ಯ—ತ್ಯಜಿಸಿ; ವರ್ತತೇ—ವರ್ತಿಸುತ್ತಾನೋ; ಕಾಮಕಾರತಃ—ಕಾಮದಲ್ಲಿ ಸ್ವೇಚ್ಛೆಯಾಗಿ ವರ್ತಿಸಿ; ನ—ಎಂದಿಗೂ ಇಲ್ಲ; ಸಃ—ಅವನು; ಸಿದ್ಧಿಮ್—ಪರಿಪೂರ್ಣತೆಯನ್ನು; ಅವಾಪ್ನೋತಿ—ಹೊಂದುತ್ತಾನೆ; ನ—ಎಂದಿಗೂ ಇಲ್ಲ; ಸುಖಮ್—ಸುಖವನ್ನು; ನ—ಎಂದಿಗೂ ಇಲ್ಲ; ಪರಾಮ್—ಪರಮವಾದ; ಗತಿಮ್—ಪರಿಪೂರ್ಣ ಹಂತವನ್ನು.

ಅನುವಾದ

ಯಾರು ಶಾಸ್ತ್ರವಿಧಿಗಳನ್ನು ತ್ಯಜಿಸಿ ತನ್ನ ಅನಿಸಿಕೆಗಳಂತೆ ಕರ್ಮ ಮಾಡುವನೋ ಅವನಿಗೆ ಪರಿಪೂರ್ಣತೆಯಾಗಲಿ, ಸುಖವಾಗಲಿ, ಪರಮಗತಿಯಾಗಲಿ ದೊರೆಯುವುದಿಲ್ಲ.

ಭಾವಾರ್ಥ

ಮೇಲೆ ವರ್ಣಿಸಿದಂತೆ, ಬೇರೆ ಬೇರೆ ಜಾತಿಗಳಿಗೆ ಮತ್ತು ಆಶ್ರಮಗಳವರಿಗೆ ಶಾಸ್ತ್ರವಿಧಿಗಳನ್ನು ಹೇಳಿದೆ. ಎಲ್ಲರೂ ಈ ನಿಯಮ ನಿಬಂಧನೆಗಳನ್ನು ಅನುಸರಿಸಬೇಕೆಂದು ನಿರೀಕ್ಷಿಸಿದೆ. ಅವನ್ನು ಅನುಸರಿಸದೆ ಮನುಷ್ಯನು ತನ್ನ ಕಾಮ, ಕ್ರೋಧ, ಲೋಭಗಳಿಗೆ ಅನುಗುಣವಾಗಿ ಮನಸೋ ಇಚ್ಛೆ ನಡೆದರೆ ಅವನು ಎಂದೂ ತನ್ನ ಜೀವನದಲ್ಲಿ ಪರಿಪೂರ್ಣನಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಎಂದರೆ ಮನುಷ್ಯನಿಗೆ ತಾತ್ವಿಕವಾಗಿ ಎಲ್ಲವೂ ತಿಳಿದಿರಬಹುದು. ಆದರೆ ಅವನು ಅವುಗಳನ್ನು ತನ್ನ ಬದುಕಿನಲ್ಲಿಯೇ ಅನುಸರಿಸದಿದ್ದರೆ ಅವನನ್ನು ನರಾಧಮನೆಂದು ಕರೆಯುತ್ತಾರೆ. ಮನುಷ್ಯರೂಪದಲ್ಲಿ ಜೀವಿಯು ವಿವೇಚನೆಯಿಂದ ಇರುತ್ತಾನೆ, ತನ್ನ ಬದುಕನ್ನು ಅತ್ಯುನ್ನತ ನೆಲೆಗೆ ಕೊಂಡೊಯ್ಯಲು ನೀಡಿರುವ ನಿಯಮಗಳನ್ನು ಅನುಸರಿಸುತ್ತಾನೆ ಎಂದು ನಿರೀಕ್ಷಿಸಲಾಗುವುದು. ಆದರೆ ಅವನು ಅವುಗಳನ್ನು ಅನುಸರಿಸದೆ ಹೋದರೆ ತನ್ನನ್ನು ತಾನೇ ಕೀಳುಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾನೆ. ಅವನು ನಿಯಮ ನಿಬಂಧನೆಗಳನ್ನು, ನೈತಿಕ ತತ್ವಗಳನ್ನು, ಅನುಸರಿಸಿಯೂ ಕಟ್ಟಕಡೆಗೆ ಪರಮ ಪ್ರಭುವನ್ನು ಅರಿಯುವ ಸ್ಥಿತಿಗೆ ಬರದಿದ್ದರೆ, ಅವನ ಜ್ಞಾನವೆಲ್ಲ ಹಾಳಾಗುತ್ತದೆ. ಅವನು ದೇವರ ಅಸ್ತಿತ್ವವನ್ನು ಒಪ್ಪಿಕೊಂಡರೂ ಭಗವಂತನ ಸೇವೆಯಲ್ಲಿ ನಿರತನಾಗದಿದ್ದರೆ ಅವನ ಪ್ರಯತ್ನಗಳು ಹಾಳಾಗುತ್ತವೆ. ಆದುದರಿಂದ ಮನುಷ್ಯನು ಕ್ರಮಕ್ರಮೇಣ

ಕೃಷ್ಣಪ್ರಜ್ಞೆಯ ಮತ್ತು ಭಕ್ತಿಸೇವೆಯ ನೆಲೆಗೆ ಏರಬೇಕು; ಆಗ ಅವನು ಅಲ್ಲಿಯೇ ಅತ್ಯುನ್ನತ ಪರಿಪೂರ್ಣತೆಯ ಹಂತವನ್ನು ಮುಟ್ಟಬಲ್ಲ. ಬೇರೆ ರೀತಿಯಲ್ಲಲ್ಲ.

ಕಾಮ ಕಾರತಃ ಎನ್ನುವ ಪದವು ಬಹಳ ಮುಖ್ಯವಾದದ್ದು. ನಿಯಮಗಳನ್ನು ಉಲ್ಲಂಘಿಸುವವನು ಕಾಮದಲ್ಲಿ ಕರ್ಮಮಾಡುತ್ತಾನೆ. ಅದನ್ನು ನಿಷೇಧಿಸಿದೆ ಎಂದು ತಿಳಿದಿದ್ದೂ ಮಾಡುತ್ತಾನೆ. ಇದಕ್ಕೆ ಹುಚ್ಚು ಅನಿಸಿಕೆ ಎಂದು ಹೆಸರು. ಇಂತಹದನ್ನು ಮಾಡಬೇಕು ಎಂದು ಅವನಿಗೆ ತಿಳಿದಿರುತ್ತದೆ; ಆದರೂ ಮಾಡುವುದಿಲ್ಲ. ಆದುದರಿಂದ ಅವನನ್ನು ವಿಚಿತ್ರ ಮನುಷ್ಯ ಎಂದು ಕರೆಯುತ್ತಾರೆ. ಇಂತಹ ಮನುಷ್ಯರಿಗೆ ಪರಮ ಪ್ರಭುವಿನಿಂದ ದೋಷಾರೋಪಣೆಗೆ ಒಳಗಾಗುವುದೇ ವಿಧಿ. ಮನುಷ್ಯ ಜೀವನಕ್ಕೆ ಉದ್ದೇಶಿಸಿರುವ ಪರಿಪೂರ್ಣತೆಯನ್ನು ಇಂತಹವರು ಪಡೆಯಲಾರರು. ಮನುಷ್ಯನ ಅಸ್ತಿತ್ವವನ್ನು ಪರಿಶುದ್ಧಗೊಳಿಸುವುದೇ ಮನುಷ್ಯ ಜನ್ಮದ ವಿಶೇಷ ಉದ್ದೇಶ; ನಿಯಮ ನಿಬಂಧನೆಗಳನ್ನು ಅನುಸರಿಸದೆ ಇರುವವನು ತನ್ನನ್ನು ಪರಿಶುದ್ಧಗೊಳಿಸಿಕೊಳ್ಳಲಾರ; ಅವನು ಸುಖದ ನಿಜವಾದ ಹಂತವನ್ನು ತಲಪಲಾರ.

ಶ್ಲೋಕ - 24

ತಸ್ಮಾತ್ಪ್ರಾಪ್ತಂ ಪ್ರಮಾಣಂ ತೇ ಕಾರ್ಯಕಾರ್ಯವ್ಯವಸ್ಥಿತೌ |

ಜ್ಞಾತ್ವಾ ಶಾಸ್ತ್ರವಿಧಾನೋಕ್ತಂ ಕರ್ಮ ಕರ್ತುಮಿಹಾರ್ಹಸಿ ||೨೪||

ತಸ್ಮಾತ್—ಆದ್ದರಿಂದ; **ಶಾಸ್ತ್ರಮ್**—ಧರ್ಮಗ್ರಂಥಗಳು; **ಪ್ರಮಾಣಮ್**—ಪ್ರಮಾಣ; **ತೇ**—ನಿನಗೆ; **ಕಾರ್ಯ**—ಕರ್ತವ್ಯ; **ಅಕಾರ್ಯ**—ನಿಷಿದ್ಧ ಕಾರ್ಯಗಳ; **ವ್ಯವಸ್ಥಿತೌ**—ನಿರ್ಧಾರದಲ್ಲಿ; **ಜ್ಞಾತ್ವಾ**—ತಿಳಿದು; **ಶಾಸ್ತ್ರ**—ಧರ್ಮಗ್ರಂಥದ; **ವಿಧಾನ**—ನಿಯಂತ್ರಣಗಳು; **ಉಕ್ತಮ್**—ಹೇಳಿರುವಂತೆ; **ಕರ್ಮ**—ಕೆಲಸವನ್ನು; **ಕರ್ತುಮ್**—ಮಾಡಲು; **ಇಹ**—ಜಗತ್ತಿನಲ್ಲಿ; **ಅರ್ಹಸಿ**—ಅರ್ಹನಾಗಿದ್ದೀಯೆ.

ಅನುವಾದ

ಆದುದರಿಂದ ಮನುಷ್ಯನು ಶಾಸ್ತ್ರಕ್ಕೆ ಅನುಗುಣವಾಗಿ ಯಾವುದು ಕರ್ತವ್ಯ, ಯಾವುದು ಕರ್ತವ್ಯವಲ್ಲ ಎಂಬುದನ್ನು ಅರ್ಥಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಇಂತಹ ನಿಯಮ ನಿಬಂಧನೆಗಳನ್ನು ತಿಳಿದುಕೊಂಡು ಮನುಷ್ಯನು, ತಾನು ಕ್ರಮೇಣ ಮೇಲಕ್ಕೇರುವುದು ಸಾಧ್ಯವಾಗುವಂತೆ ಕರ್ಮಮಾಡಬೇಕು.

ಭಾವಾರ್ಥ

ಹದಿನೈದನೆಯ ಅಧ್ಯಾಯದಲ್ಲಿ ಹೇಳಿರುವಂತೆ, ವೇದಗಳ ಎಲ್ಲ ನಿಯಮ ನಿಬಂಧನೆಗಳ ಗುರಿ ಕೃಷ್ಣನನ್ನು ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳುವುದು. ಭಗವದ್ಗೀತೆಯಿಂದ ಕೃಷ್ಣನನ್ನು ಅರ್ಥಮಾಡಿಕೊಂಡು ಮನುಷ್ಯನು ಭಕ್ತಿಸೇವೆಯಲ್ಲಿ ನಿರತನಾಗಿ, ಕೃಷ್ಣಪ್ರಜ್ಞೆಯಲ್ಲಿ ನೆಲೆಯನ್ನು ಪಡೆಯಬೇಕು. ಆಗ ವೇದಸಾಹಿತ್ಯವು ನೀಡಬಲ್ಲ ಅತ್ಯುನ್ನತ ಪರಿಪೂರ್ಣತೆಯನ್ನು ಅವನು ಪಡೆಯಬಹುದು. ಚೈತನ್ಯ ಮಹಾಪ್ರಭುಗಳು ಈ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆಯನ್ನು ಬಹಳ ಸುಲಭಗೊಳಿಸಿದರು. ಜನರಿಗೆ, ಹರೇ ಕೃಷ್ಣ, ಹರೇ ಕೃಷ್ಣ, ಕೃಷ್ಣ ಕೃಷ್ಣ, ಹರೇ ಹರೇ / ಹರೇ ರಾಮ, ಹರೇ ರಾಮ, ರಾಮ ರಾಮ, ಹರೇ ಹರೇ ಎನ್ನುವುದನ್ನು ಸಂಕೀರ್ತನೆ

ಮಾಡಿ ಭಕ್ತಿಸೇವೆಯಲ್ಲಿ ನಿರತರಾಗಿ ದೇವರ ಪ್ರಸಾದವನ್ನು ಸ್ವೀಕರಿಸಿದರೆ ಸಾಕು ಎಂದು ಹೇಳಿದರು. ಈ ಎಲ್ಲ ಭಕ್ತಿಪೂರ್ವಕ ಕರ್ಮಗಳಲ್ಲಿ ನೇರವಾಗಿ ತೊಡಗಿದವನು ಎಲ್ಲ ವೇದಸಾಹಿತ್ಯವನ್ನೂ ಅಧ್ಯಯನ ಮಾಡಿದ್ದಾನೆ ಎಂದೇ ಅರ್ಥ. ಈ ನಿರ್ಣಯಕ್ಕೆ ಅವನು ಪರಿಪೂರ್ಣರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಬಂದಿದ್ದಾನೆ. ಕೃಷ್ಣಪ್ರಜ್ಞೆಯಲ್ಲಿ ಇರದ ಅಥವಾ ಭಕ್ತಿಸೇವೆಯಲ್ಲಿ ನಿರತರಾಗಿಲ್ಲದ ಸಾಮಾನ್ಯ ಮನುಷ್ಯರು ಏನು ಮಾಡಬೇಕು, ಏನು ಮಾಡಬಾರದು ಎನ್ನುವುದನ್ನು ವೇದಗಳ ಆದೇಶಗಳಿಗೆ ಅನುಗುಣವಾಗಿ ತೀರ್ಮಾನ ಮಾಡಬೇಕು. ವಾದ ಮಾಡದೆ ಹಾಗೆ ನಡೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಇದಕ್ಕೆ ಶಾಸ್ತ್ರಗಳ ತತ್ವಗಳ ಅನುಸರಣೆ ಎಂದು ಕರೆಯುತ್ತಾರೆ. ಬದ್ಧ ಆತ್ಮಗಳಲ್ಲಿ ಕಾಣುವ ನಾಲ್ಕು ಮುಖ್ಯದೋಷಗಳು ಶಾಸ್ತ್ರಗಳಲ್ಲಿ ಇರುವುದಿಲ್ಲ. ಅಪರಿಪೂರ್ಣ ಇಂದ್ರಿಯಗಳು, ಮೋಸಮಾಡುವ ಪ್ರವೃತ್ತಿ, ತಪ್ಪುಮಾಡಿಯೇ ಮಾಡುವುದು ಮತ್ತು ಖಂಡಿತವಾಗಿ ಮಾಯೆಯಿಂದ ಬದ್ಧರಾಗಿರುವುದು ಇವು ಈ ದೋಷಗಳು. ಬದ್ಧ ಜೀವನದಲ್ಲಿರುವ ಈ ನಾಲ್ಕು ಮುಖ್ಯದೋಷಗಳ ಕಾರಣದಿಂದ ಮನುಷ್ಯನಿಗೆ ನಿಯಮ ನಿಬಂಧನೆಗಳನ್ನು ರೂಪಿಸುವ ಅರ್ಹತೆಯಿರುವುದಿಲ್ಲ. ಶಾಸ್ತ್ರಗಳಲ್ಲಿ ಹೇಳಿರುವ ನಿಯಮ ನಿಬಂಧನೆಗಳು ಮೇಲೆ ಹೇಳಿದ ದೋಷಗಳಿಗೆ ಅತೀತವಾಗಿರುತ್ತವೆ. ಆದುದರಿಂದ ಎಲ್ಲ ಹಿರಿಯ ಸಂತರೂ, ಆಚಾರ್ಯರೂ, ಮಹಾತ್ಮರೂ ಚಾಚೂ ತಪ್ಪದೆ ಇವನ್ನು ಒಪ್ಪಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ.

ಭಾರತದಲ್ಲಿ ಆಧ್ಯಾತ್ಮಿಕ ಅರಿವಿನ ಅನೇಕ ಪಂಥಗಳಿವೆ. ಇವನ್ನು ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ನಿರಾಕಾರವಾದಿಗಳು ಮತ್ತು ಸಾಕಾರವಾದಿಗಳು ಎಂದು ಎರಡು ವರ್ಗಗಳಾಗಿ ವಿಂಗಡಿಸಲಾಗುತ್ತದೆ. ಇಬ್ಬರೂ ವೇದಗಳ ತತ್ವಗಳಿಗೆ ಅನುಗುಣವಾಗಿ ಬದುಕುತ್ತಾರೆ. ಧರ್ಮಶಾಸ್ತ್ರಗಳ ತತ್ವಗಳನ್ನು ಅನುಸರಿಸದೆ ಮನುಷ್ಯನು ಪರಿಪೂರ್ಣತೆಯ ನೆಲೆಗೆ ಏರಲಾರ. ಆದುದರಿಂದ ಶಾಸ್ತ್ರಗಳ ಭಾವಾರ್ಥವನ್ನು ಅರ್ಥಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಬಲ್ಲವನನ್ನು ಅದೃಷ್ಟಶಾಲಿ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ.

ಮನುಷ್ಯ ಸಮಾಜದಲ್ಲಿ ದೇವೋತ್ತಮ ಪರಮ ಪುರುಷನ ಅರಿವಿನ ಸೂತ್ರಗಳ ದ್ವೇಷವೇ ಎಲ್ಲ ಪತನಗಳಿಗೆ ಕಾರಣ. ಮನುಷ್ಯನ ಜೀವನದಲ್ಲಿ ಅದೇ ಮಹಾಪರಾಧ. ಆದುದರಿಂದ ದೇವೋತ್ತಮ ಪರಮ ಪುರುಷನ ಐಹಿಕ ಶಕ್ತಿಯಾದ ಮಾಯೆಯು ಸದಾ ನಮಗೆ ತ್ರಿವಿಧ ಕ್ಲೇಶಗಳ ರೂಪದಲ್ಲಿ ತೊಂದರೆಯನ್ನು ಕೊಡುತ್ತಿರುತ್ತದೆ. ಈ ಐಹಿಕ ಶಕ್ತಿಯು ಐಹಿಕ ಪ್ರಕೃತಿಯ ತ್ರಿಗುಣಗಳಿಂದ ಆಗಿದೆ. ಮನುಷ್ಯನ ಮುಂದೆ ಪರಮ ಪ್ರಭುವಿನ ಅರಿವಿನ ಮಾರ್ಗವು ತೆರೆದುಕೊಳ್ಳುವ ಮುನ್ನ, ಅವನು ಕಡೆಯಪಕ್ಷ ಸತ್ಯಗುಣಕ್ಕಾದರೂ ಏರಬೇಕು. ಸತ್ಯಗುಣದ ಮಟ್ಟಕ್ಕಾದರೂ ಏರದಿದ್ದರೆ ಮನುಷ್ಯನು ತಮಸ್ಸು ಮತ್ತು ರಜಸ್ಸುಗಳಲ್ಲಿ ಉಳಿಯುತ್ತಾನೆ; ಆಸುರೀ ಜೀವನಕ್ಕೆ ಇದೇ ಕಾರಣ. ರಾಜಸ ಮತ್ತು ತಾಮಸ ಗುಣಗಳವರು ಧರ್ಮಶಾಸ್ತ್ರಗಳನ್ನು ಹಳಿಯುತ್ತಾರೆ; ಸಾಧುವನ್ನು ಹಳಿಯುತ್ತಾರೆ ಮತ್ತು ದೇವೋತ್ತಮ ಪರಮ ಪುರುಷನ ಯೋಗ್ಯವಾದ ಅರಿವನ್ನು ಹಳಿಯುತ್ತಾರೆ. ಅವರು ಗುರುವಿನ ಆದೇಶಗಳನ್ನು ಉಲ್ಲಂಘಿಸುತ್ತಾರೆ ಮತ್ತು ಧರ್ಮಗ್ರಂಥಗಳ ನಿಲುವುಗಳಿಗೆ ಲಕ್ಷ್ಯ ಮಾಡುವುದಿಲ್ಲ. ಭಕ್ತಿಸೇವೆಯ ಮಹಿಮೆಯನ್ನು ಕೇಳಿಯೂ ಅವರು ಆಕರ್ಷಿತರಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಹೀಗೆ ಅವರು ಮೇಲೇರಲು ತಮ್ಮದೇ ಮಾರ್ಗವನ್ನು

ಸೃಷ್ಟಿಸುತ್ತಾರೆ. ಬದುಕಿನ ಆಸುರೀ ಅಂತಸ್ತಿಗೆ ಕೊಂಡೊಯ್ಯುವ ಮನುಷ್ಯ ಸಮಾಜದ ಕೆಲವು ದೋಷಗಳು ಇವು. ಆದರೆ ಉನ್ನತಿಯ ಮಾರ್ಗಕ್ಕೆ ಮತ್ತು ಮೇಲಿನ ಹಂತಕ್ಕೆ ಕರೆದೊಯ್ಯಬಲ್ಲ ಯೋಗ್ಯನಾದ ಸದ್ಗುರುವಿನ ಮಾರ್ಗದರ್ಶನ ಪಡೆಯಲು ಸಾಧ್ಯವಾದರೆ ಮನುಷ್ಯನ ಬದುಕು ಯಶಸ್ವಿಯಾಗುತ್ತದೆ.

ಇಲ್ಲಿಗೆ ಶ್ರೀಮದ್ಭಗವದ್ಗೀತೆಯ "ದೈವೀ ಹಾಗೂ ಆಸುರೀ ಸ್ವಭಾವಗಳು" ಎಂಬ ಹದಿನಾರನೆಯ ಅಧ್ಯಾಯದ ಭಕ್ತಿವೇದಾಂತ ಭಾವಾರ್ಥವು ಮುಗಿಯಿತು.